

ЩОДЕННИК ОБМІРНО-ПРОЕКТНОЇ ПРАКТИКИ.**ДУБНО – ЛІТО 2016**

Анотація. У статті описується особливості експериментальної методики організації обмірної та проектної практики студентів першого курсу. Це впроваджує кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА у співпраці з Державним історико-культурним заповідником у м. Дубно. У 2016 році відбувся другий цикл цієї щорічної і плідної співпраці, який мав нові особливості методичної організації.

Постановка проблеми: Важливість на сучасному етапі розвитку української архітектурної освіти значного посилення вмінь, навичок та професійного відношення майбутніх архітекторів до вітчизняної архітектурної спадщини.

Мета: Виявлення потенціальних можливостей архітектурно-дослідницької діяльності в умовах реальної важливої історико-архітектурної зони. Це стосується різноманітних робіт, які можуть виконувати студенти першого курсу архітектурного факультету, і те, що може бути потрібним для досліджень і відновлення даного історичного середовища.

Загальна тема навчально-практичних завдань: обміри та пропозиції по благоустрою і реконструкції ландшафтного середовища Дубенського замку. Особливість проектних пропозицій у обов'язковому врахуванню використання усіх елементів благоустрою людей з обмеженими можливостями, що дуже актуально для сучасного архітектурного навчання. Таким чином студенти крім дослідження об'єкту виконували проекти малих архітектурних форм, які будуть органічні у даному середовищі. Наведено графічні роботи 6 бригад студентів; 4 бригади виконували обміри та пропозиції по реконструкції території Дубенського замку, а дві інші бригади робили обміри фасадів і інтер'єру, зробили проектні пропозиції по реконструкції вхідної частини до Надбрамного корпусу та по відновленню Тронного залу.

Таким чином, додавання до традиційної дослідницької, художньої і обмірної роботи ще завдання з проектування виявилось ефективним для навчання роботи в умовах історичного середовища і забезпечило відчуття зацікавленості і безпосередньої участі у відновленні архітектурних пам'яток. Результати даної практики можуть бути використані архітектурними факультетами для організації навчання у справжніх умовах різних історико-архітектурних територій України. Можна використати види завдань і методичну послідовність організації роботи.

Ключові слова: Дубно, архітектурне проектування, архітектурне навчання, обмірна практика, проектна практика, реставрація, пам'ятка архітектури.

В рамках продовження співпраці кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування (ОАіАП) Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА) з Державним історико-культурним заповідником у м. Дубно (ДІКЗ Дубно), у кінці червня – на початку липня 2016 року (під час проведення обмірно-проектної практики) колективом викладачів та студентів першого курсу¹ була проведена творча учбова робота – обміри та пропозиції по благоустрою та реконструкції ландшафтного середовища Дубенського замку. Разом з керівництвом Заповідника² були обговорені потреби у додаткових культурних заходах замку та врахована ідея щодо використання всіх елементів благоустрою людьми з особливими потребами.

Обміри території та представлені на розгляд громадськості м. Дубна фор-проекти малих архітектурних форм (місця для відпочинку – альтанки, навіси, сходи та пандуси, ліхтарі та ін.) стали зв'язані між собою загальною стилістикою, функціональними зв'язками та єдиною композицією.

В 2016 році викладачі кафедри ОАіАП вирішили вдосконалити програму практики для першого курсу та одночасно з обмірами передбачили і надання

¹ Склад учасників експедиції від кафедри ОАіАП КНУБА:

викладачі кафедри – керівник, завідувач кафедри, докт. архіт., професор Олег Семенович Слепцов; доцент, канд. архіт. – Тетяна Миколаївна Ладан; доцент, канд. архіт. – Сергій Олександрович Ніканоров; доцент – Ольга Володимирівна Пивоваренко;

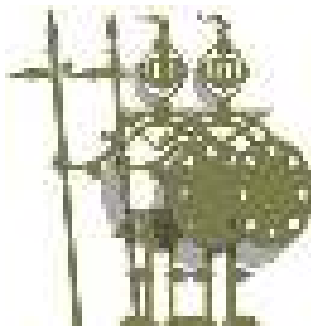
студенти групи 14-А – Юлія Дідусенко, Крістіна Левчук, Дмитро Ягодін, Анастасія Шевченко, Анастасія Бондаренко, Яна Бас, Вікторія Булах, Єлизавета Кочерга, Олеся Фещенко; студенти групи 14-Б – Марія Дорофєєва, Катерина Зетта, Владислава Мартинова, Леся Дорошук, Ганна Суродіна, Анастасія Пшенична, Юлія Корнієнко, Владіслав Фіца, Валерія Вапельник.

² Замовник: ДІКЗ Дубно – директор Леонід Святославович Кічатий.

конкретних проектних пропозицій з проектування малих архітектурних форм на території Дубенського замку.

Оцінка та захист отриманих результатів були проведені публічно, перед комісією, відразу по завершенню учбової практики в присутності: викладачів кафедри³, адміністрації замку та наукових співробітників досліджуваних об'єктів⁴, керівників та директорів державних установ інших міст Рівненської області⁵, представника Міжнародного урядового агентства – Корпусу Миру США⁶, тощо.

У 2016 році остаточно визначилися основні партнери проекту «ЗАМОК». 8 липня 2016 року автори – викладачі кафедри ОАіАП здійснили підсумковий звіт-презентацію (доповідач – Тетяна Ладан) проектних пропозицій з реконструкції та реставрації ДКЗ у м. Дубно та визначили подальші перспективи та стратегії співпраці – основні планувальні зони для наукових досліджень та теми дипломних проектів для розробки у майбутньому (Рис.1). Також був зроблений підсумковий звіт по роботі з реконструкції інших міст Рівненської області – міста Кременця та окреслені подальші перспективи співпраці в цьому напрямку.

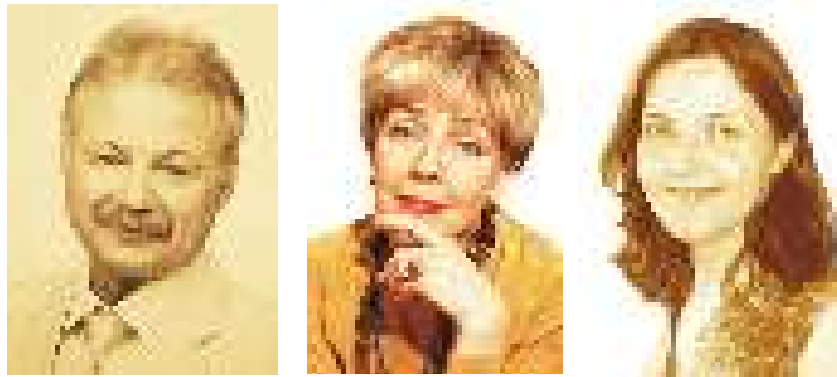

³ доцент, кандидат архітектури – Тетяна Ладан; доцент, кандидат архітектури – Сергій Ніканоров, доцент – Ольга Пивоваренко;

⁴ директор ДКЗ Дубно – Леонід Кічатий, заступник директора по науковій роботі – Надія Любецька, екскурсовод 1-ї категорії – Тетяна Гаврилюк, науковий співробітник відділу охорони пам'яток – Наталія Іванова;

⁵ заступник голови Кременецької районної адміністрації – В'ячеслав Онишкевич, голова Кременецької районної ради – Володимир Стефанський, директор Кременецького краєзнавчого музею – Андрій Левчук;

⁶ волонтер – Джефрі Глен Дерон.

Автори та партнери проекту «ЗАМОК».

Автори проекту (з ліва направо):

Доктор архітектури, професор – Олег Семенович Слепцов
 Кандидат архітектури, професор – Ольга Анатоліївна Пламеницька
 Кандидат архітектури, доцент – Тетяна Миколаївна Ладан,
 Кандидат архітектури, доцент – Сергій Олександрович Ніканоров,
 Доцент – Ольга Володимирівна Пивоваренко

Партнери проекту (логотипи з права наліво):

Державний історико-культурний заповідник у м. Дубно,
 Українська академія архітектури,
 Київський національний університет будівництва і архітектури,
 Кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування,
 Науково-проектне архітектурне бюро «ЛІЦЕНЗІАРХ»

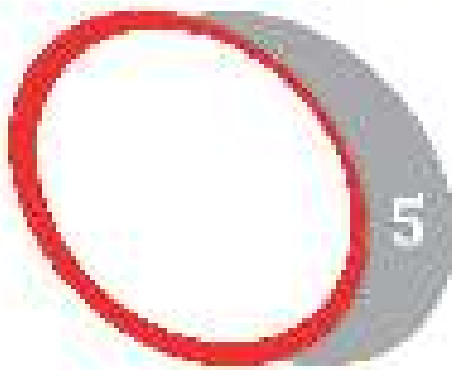

Рис.1. Основні планувальні зони:

1. «Дубенський замок»;
2. «Ринкова площа, міська ратуша, готель та забудова центру»;
3. «Острів»;
4. «Луцька брама»;
5. «Форт-застава «Дубно»»

Умовні позначення:

Зона 1: проектні пропозиції за результатами обмірної, проектної, обмірно-проектної практик, 2015, 2016;

Зони 1, 2, 3: дипломні проекти, 2012-2016;

Зони 1, 4, 5: дипломні проекти на перспективу.

Сергій Олександрович Ніканоров під час презентації дипломних проектів з регенерації історичного середовища в Державному історико-культурному заповіднику в м. Дубно

Після презентації робіт з обмірно-проектної практики у Тронній залі Надбрамного корпусу Дубенського замку

З ліва направо: Джефрі Глен Дерон, Онишкевич Вячеслав Олександрович, Пивоваренко Ольга Володимирівна, Булах Вікторія, Стефанський Володимир Ананійович, Шевченко Анастасія, Бондаренко Анастасія, Дорошук Леся, Пшенична Анастасія, Суродіна Ганна, Ягодін Дмитро, Дідусенко Юлія, Кочерга Єлизавета, Левчук Крістіна, Зетта Катерина, Фіца Владислав, Мартинова Владислава, Вапельник Валерія, Корнієнко Юлія, Дорофєєва Марія, Фещенко Олеся, Ладан Тетяна Миколаївна, Кічатий Леонід Святославович, Любецька Надія Олександрівна, Гаврилюк Тетяна Сергіївна, Іванова Наталія Миколаївна

**Розпорядок дня на період літньої практики в м. Дубно
з 29.06.2016 по 08.07.2016**

29.06.2016 (середа)

13.00 – приїзд у м. Дубно, Рівненської області; розміщення в гуртожитку медичного коледжу

13.30 – обід

14.00 – 15.30 – оглядова екскурсія по Дубенському замку

15.30 – 18.45 – обговорення завдань практики з адміністрацією Дубенського замку; розподіл завдань між студентами, розбивка на бригади, узгодження умов завдань)

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

30.06.2016 (четвер)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – робота над кроками, організаційні питання щодо забезпечення матеріалами для обмірів: рулетки, відвіси, мотузки

13.30 – обід

13.30 – 18.45 – вільний час (робота студентів в замку за завданнями – за бажанням)

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

01.07.2016 (п'ятниця)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – обміри по крокам; малювання ескізів рішень проектних пропозицій за завданням практики

13.30 – обід

14.00 – 15.00 – участь у відкритті виставки копій предметів Трипілля у Надбрамному корпусі Дубенського замку, привітання з нагоди свята – День архітектури

15.00 – 18.45 – вільний час (обміри по крокам; малювання ескізів рішень проектних пропозицій за завданням практики – за бажанням)

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

**На екскурсії по форту-заставі «Дубно»
(Тараканівський форт)
Екскурсовод Юрій Пшеничний**

02.07.2016 (субота)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – екскурсія до форт-застави «Дубно» – Тараканівського форту
(екскурсовод: Юрій Пшеничний, історик, археолог)

13.30 – обід

14.00 – 18.45 – виконання обмірів по крокам, корегування розмірів

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

03.07.2015 (неділя)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – виконання обмірів по крокам, малюнок

13.30 – обід

14.00 – 17.00 – виконання обмірів по крокам, малюнок

17.00 – 18.00 – проміжний огляд результатів роботи студентів завідувачем кафедри та керівниками практики

18.00 – 18.45 – вільний час

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час (коригування кроків та обмірів – за бажанням)

22.00 – відбій

04.07.2016 (понеділок)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – малюнок, кресленик обмірів

13.30 – обід

14.30-15.30 – проміжний огляд результатів роботи студентів

15.30 – 18.45 – вільний час

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

На екскурсії по форту-заставі «Дубно» (Тараканівський форт)

05.07.2016 (вівторок)

6.30-7.30 – підйом

8.00 – сніданок, отримання сухого пайку на обід

8.30 – 18.00 – екскурсія до міста Кременця (красзнавчий музей, художня виставка Олега Шупляка, культові будівлі, гора Бона) та Почаєва (джерело св. Анни, Свято-Успенська Почаївська лавра)

18.00 – 18.45 – вільний час

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

06.07.2016 (серeda)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.30 – 13.15 – виконання проектних пропозицій (кресленика) за завданням практики, коригування обмірів по крокам, малюнок

13.30 – обід

13.30 – 18.45 – вільний час (робота над завданням практики – за бажанням)

19.00 – вечеря

19.30 – 22.00 – вільний час

22.00 – відбій

07.07.2016 (четвер)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 13.15 – виконання проектних пропозицій (кресленика) за завданням практики, коригування обмірів по крокам, малюнок, підготовка презентації захисту керівниками практики; вирішення організаційних питань щодо презентації результатів практики, обговорення сценарію заходу презентації, підготовка приміщення до презентації

13.30 – обід

13.30 – 18.45 – вільний час (доопрацювання проектних пропозицій (кресленика) за завданням практики та малюнку та підготовка матеріалів практики для презентації (кроки, обмір, рисунок) – за бажанням), відвідування 3D кінотеатру у Дубенському замку

19.00 – вечеря

19.30 – 21.00 – розвішування експозиції матеріалів практики у Тронній залі Дубенському замку

21.00 – 22.00 – підготовка виступів до захисту, презентації роботи та репетиція доповідей

22.00 – відбій

На горі Боні у м. Кременці

З ліва направо стоять: Ладан Тетяна Миколаївна, Дорошук Леся, Пшенична Анастасія, Левчук Крістіна, Пивоваренко Ольга Володимирівна, Зетта Катерина, Суродіна Ганна, Ягодін Дмитро, Шевченко Анастасія, Дідусенко Юлія, Бас Яна, Кічатий Леонід Святославович, Бондаренко Анастасія, Кочерга Єлізавета, Корнієнко Юлія, Фіца Владислав, Вапельник Валерія, Фещенко Олеся, Левчук Андрій Володимирович, Дорофеева Марія, Мартинова Владіслава. Сидить: Булах Вікторія

08.07.2016 (п'ятниця)

7.00-8.00 – підйом

8.30 – сніданок

9.00 – 10.00 – збір речей та здача кімнат гуртожитку коменданту

10.00 – 13.00 – в присутності запрошених гостей, працівників заповідника, презентація роботи студентів та викладачів кафедри під час практики в м. Дубно, виступ директора Державного історико-культурного заповідника Леоніда Святославовича Кічатого, представника Корпусу Миру США – волонтера Джефрі Глен Дерона, доцента КНУБА – Тетяни Миколаївни Ладан, доцента КНУБА – Сергія Олександровича Ніканорова, вручення грамот учасникам та організаторам практики.

13.30 – обід, виселення з гуртожитка та від'їзд до Києва

Руїни замку на горі Боні
Рисунок Пшеничної Анастасії

На екскурсії у Свято-Успенській Почаївській лаврі

З ліва направо: Булах Вікторія, Фещенко Олеся, Пшенична Анастасія, Корнієнко Юлія, Вапельник Валерія, Ягодін Дмитро, Левчук Крістіна, Кічатий Леонід Святославович, Пивоваренко Ольга Володимирівна, Ладан Тетяна Миколаївна, Дідусенко Юлія, Дорофєєва Марія, Зетта Катерина, Фіца Владіслав, Кочерга Єлізавета, Мартинова Владіслава

Співпраця Вступне слово

Директор Державного історико-культурного заповідника у м. Дубно – Леонід Кічатий:

«Вітаю! Наші студенти, викладачі, представники громадськості, я хочу подякувати Вам всім за те, що Ми маємо можливість у Державному історико-культурному заповіднику м. Дубна презентувати дипломні роботи, праці по проведенню обмірно-проектної практики.

Безумовно, що, завдячуючи Вашим наставникам: доценту – Ользі Пивоваренко, доцентам, кандидатам архітектури, – Сергію Ніканорову та Тетяні Ладан, Ми разом проводимо відповідні роботи, які націлені на те, щоби зберегти, примножити, збагатити культурну спадщину, середовище, в якому будуть жити всі сьгоднішні і майбутні покоління.

Безумовно, я радий, що сьгодні до нас завітали, на наше дійство, наш колега-джентльмен, який є волонтером Корпусу Миру США – Джефрі Глен Дерон, директор Кременецького краєзнавчого музею – Андрій Левчук, представник Луцької громадськості – пан Олександров, голова Кременецької районної ради – Володимир Стефанський, заступник голови Кременецької районної адміністрації – В'ячеслав Онишкевич...

Хочу наголосити, що я дуже вдячний що Київський національний університет будівництва і архітектури співпрацює з Державним історико-культурним заповідником. Акцентую увагу на тому, що потребуємо Вашої допомоги, оскільки без стратегії, без концепції, без бачення неможливо нічого робити. Слепа людина може ходити по дорозі, але в тому випадку, коли буде знати дорогу, яка вона, або мати при собі поводиря. І сьгодні такими поводирями виступають ті організації, які допомагають більше показати та розкрити ареали середовища – його регенерацію, реставрацію... певних елементів, які стосуються тих історико-культурних пам'яток, які знаходяться на території Дубенщини.

Безумовно, що багато дипломних проектів становлять певну інтригу, тому що, по факту є дуже багато вже забудов, і знести те, на що особа вже отримала право власності буде дуже важко. Але загальна концепція має бути. Ми завжди пишаємося тим, що Ми є українці, і це дуже добре, Ми повинні знати історію, до якої архітектурної історичної спадщини прив'язані об'єкти, чому, і хто їх будував, і навіщо. І коли ми вивчаємо історію архітектури, то розуміємо, що архітектори, які на практиці застосовували свої вміння в європейських країнах – рідше українці. Натомість на наших українських

територіях (м. Дубно, м. Кременець) працювали архітектори Австрії, Німеччини... Чому так? Це пов'язано з тим, що стилі, які були у європейських країнах 16-18 століть, стали прив'язані до тих країн, в яких вони мали свій початок і ті архітектори їх розповсюджували. У 12-14 століттях – готичний стиль стає притаманним замкам Європи, які до сьогоднішнього часу збережені. Якщо говорити про стилі бароко, ренесанс – ці стилі застосовувалися на нашій території. І про це говорити можна багато...

Я вдячний, що сьогодні вже декілька років поспіль Ми тримаємо зв'язок з викладачами КНУБА. Хочеться окремо подякувати Олегу Семеновичу Слепцову, Ользі Анатоліївні Пламєницькій, які з 2013 року дали настанову на виконання наших майбутніх спільних робіт і проєктів. Мені приємно, що ви всі здорові... Ще раз хочу подякувати викладачам!»

Дубенський замок. Малюнок-реконструкція.

Художник – Збігнев Щепанек

Результати співпраці

Після приїзду, поселення, ознайомлення з містом та Дубенським замком, в ході екскурсій та візуального обстеження фасадів, інтер'єрів та ландшафтного середовища, викладачі та студенти КНУБА розпочали роботу з обмірно-проектної практики.

Звіт по обмірно-проектній практиці 2016

В цьому році студенти першого курсу були розподілені на шість бригад, з яких чотири виконували обміри та пропозиції по реконструкції території Дубенського замку¹, а дві інші бригади² – виконали обміри фрагментів фасадів та інтер'єрів та надали пропозиції щодо реконструкції вхідної групи до Надбрамного корпусу та пропозиції щодо дизайн-реставрації Тронної зали. Пропонуємо до Вашої уваги фрагменти аудіо запису захисту студентських робіт 8.07.2016 р. та графічні матеріали практики.

¹ Теми:

1. «Місце скульптури князя Острозького та вказівника по пам'яткам замку»;
2. «Альтанка. Міні-зоопарк»;
3. «Місток та штучне водоймище».
4. «Головний вхід до павільйону проведення урочистих подій»;
5. «Типовий модуль огорожі павільйону проведення урочистих подій, водоспад, місце відпочинку»;
6. «Альтанка біля павільйону проведення урочистих подій»;
7. «Головний вхід до палацу Острозьких»;
8. «Облаштування території під майданчик для відпочинку навпроти палацу Острозьких»;
9. «Благоустрій території навпроти палацу Острозьких під майданчик для виставок».
10. «Малі архітектурні форми на території розарію»;
11. «Місце для відпочинку на території розарію»;
12. «Альтанка на території розарію».

² Теми:

13. «Організація вхідних груп до Надбрамного корпусу та паркової зони»;
14. «Вхідна група Надбрамного корпусу»;
15. «Реконструкція сходів до Надбрамного корпусу»;
16. «Сходи до тронної зали Надбрамного корпусу»;
17. «Інтер'єр вестибюлю біля тронної зали Надбрамного корпусу»
18. «Інтер'єр тронної зали Надбрамного корпусу».

БРИГАДА № 1

(кількість студентів: 3)

Склад бригади, студенти 14-А групи:

Юлія Дідусенко, Дмитро Ягодін, Крістіна Левчук

Тема завдання №1: «Місце скульптури князя Острозького та вказівника по пам'ятка замку» (Юлія Дідусенко).

Тема завдання №2: «Альтанка. Міні-зоопарк» (Крістіна Левчук)

Тема завдання №3: «Місток та штучне водоймище» (Дмитро Ягодін)

Результати роботи:

Проведені візуальні обстеження ландшафту при вході до Дубенського замку; виконані обміри території, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

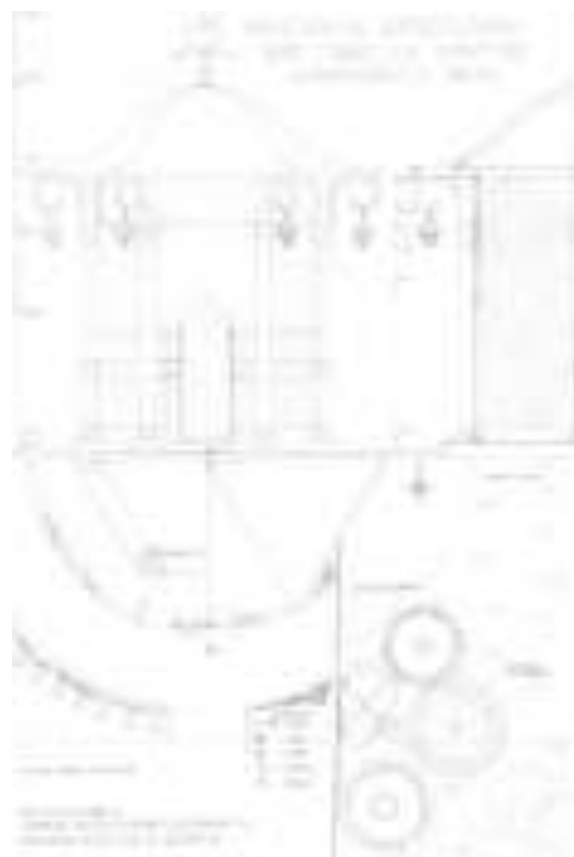
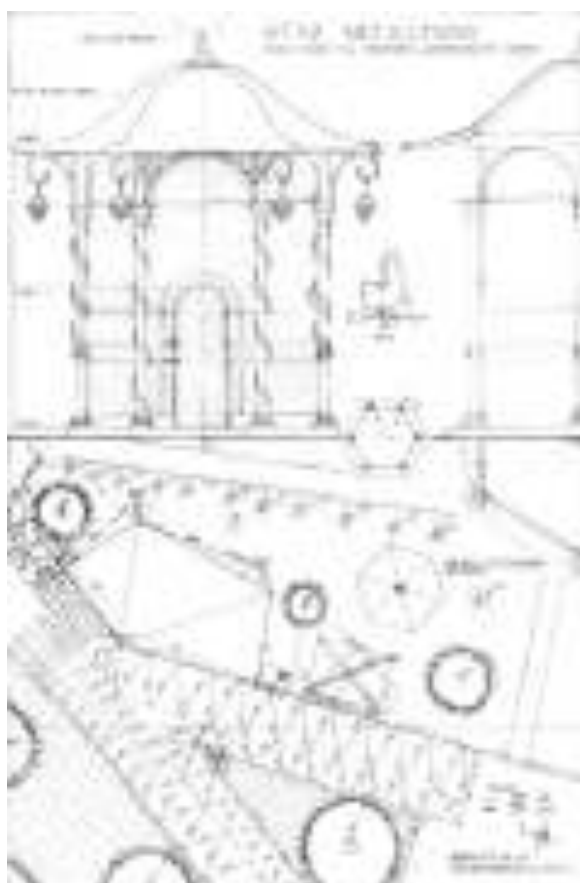
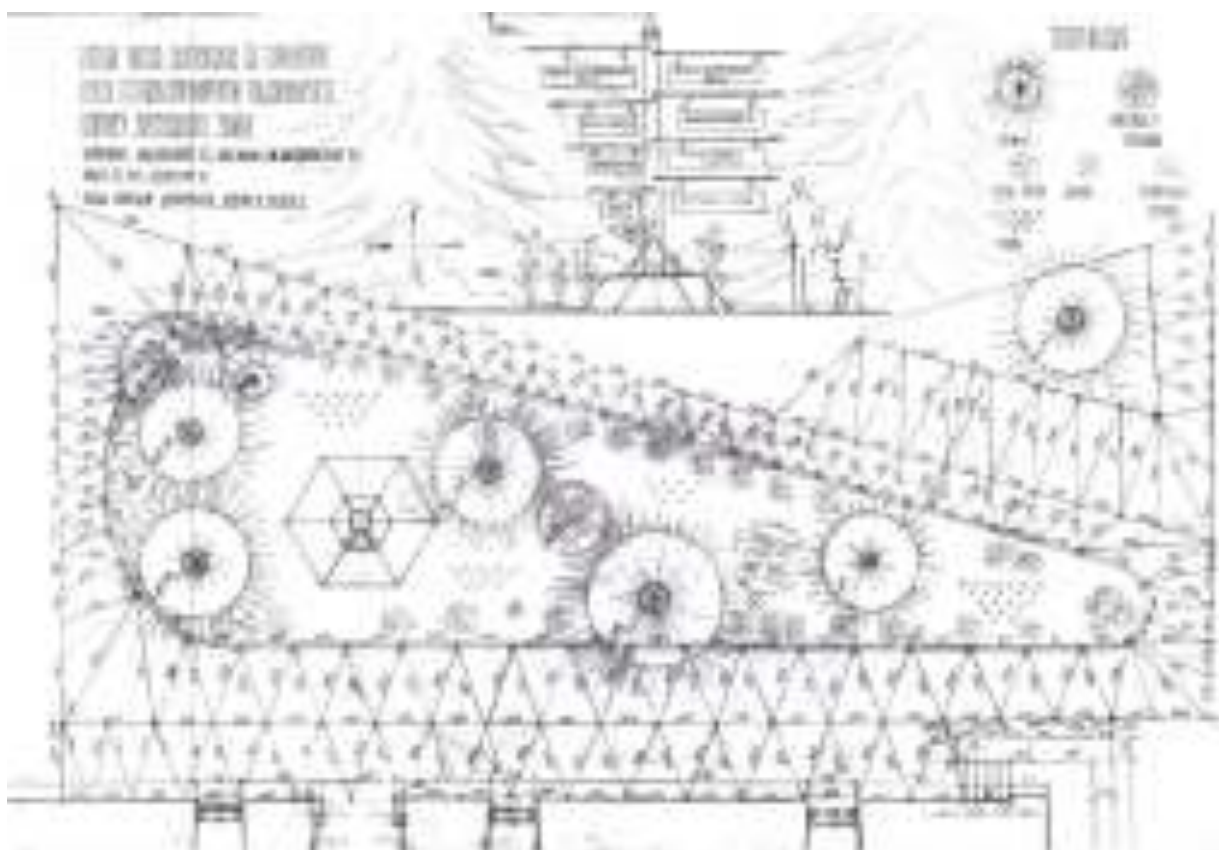

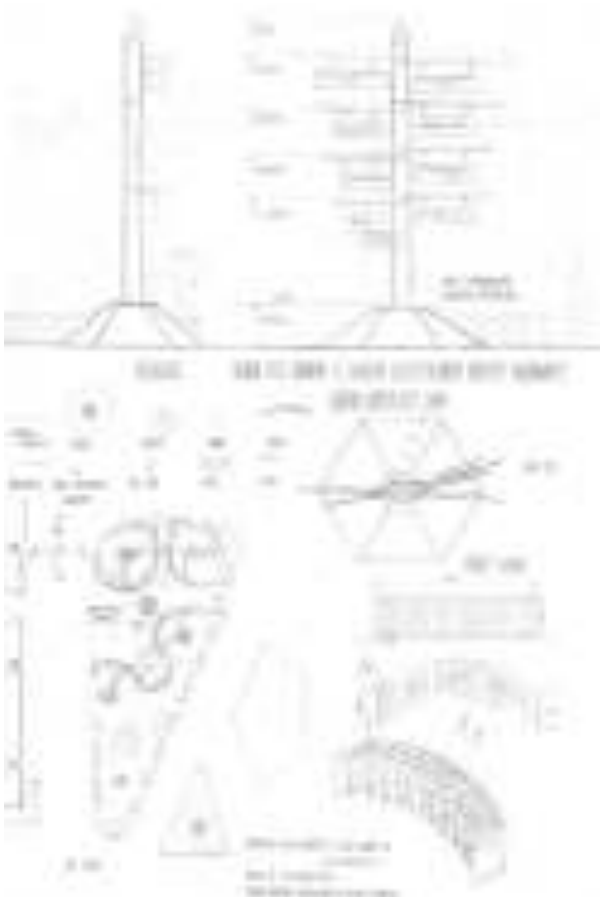
*Визначні пам'ятки в м. Дубно на п'єдесталі вказівника
по пам'яткам замку*

Рисунок Дідусенко Юлії

«...визначається місце розташування скульптури князя Острозького та вказівного знаку, для того, щоб люди могли їх вільно роздивитися. Старі дерева підказали як розташувати доріжки – природна вільна форма) та лавки, які наче обійняли ялинки... Вказівний знак був поставлений на п'єдестал – викладений мозаїкою із природного каміння, на якому показані головні пам'ятки м. Дубна...»

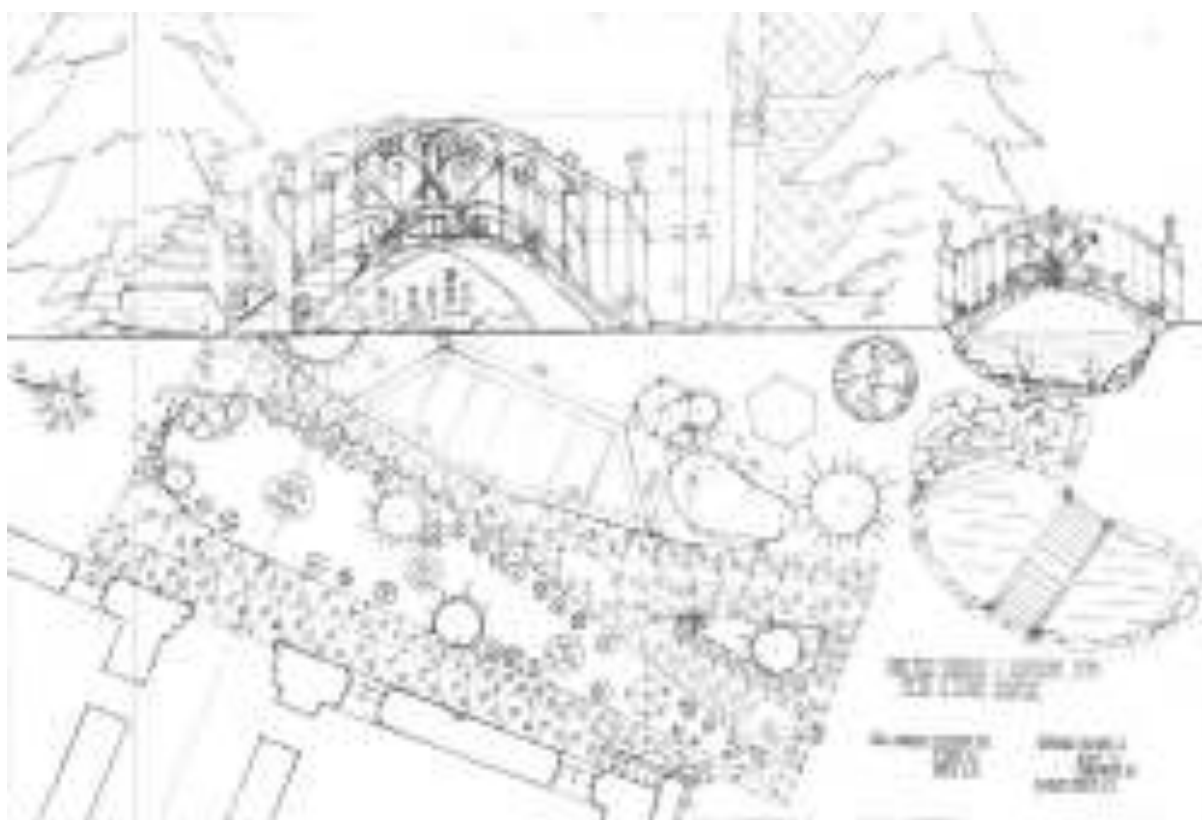
**Юлія Дідусенко,
студентка 14-А групи**

«... вольєр для птахів та тварин був прямокутної форми, але я його вирішила зробити шестигранним та двох'ярусним, щоб птахам було більше простору. Покрівля павільйону з металевих листів, завершується флюгером у вигляді півня. Дах тримається на 6 колонах – ліхтарних стовпах, які на висоті 120 см об'єднуються парапетом та обвиваються стилізованими металевими гірляндами, що надає враження рослинного плетіння. Вольєр має арочні двері та огорожений металевою сіткою...»

**Крістіна Левчук,
студентка 14-А групи**

«... в моє завдання входило зведення обмірів генплану всієї бригади та утворення штучного водоймища із містком, які доповнюють композицію вольєру та гармонійно вписується у навколишнє середовище. Люди проходять через міст, дивляться на золотих рибок, а потім підходять до вольєра із тваринами та птахами. Міст має каркас із металу та дерев'яне покриття та перила...»

**Дмитро Ягодін,
студент 14-А групи**

БРИГАДА № 2

(кількість студентів: 3)

Склад бригади, студенти 14-Б групи:

Марія Дорофієва, Катерина Зетта, Владіслава Мартинова

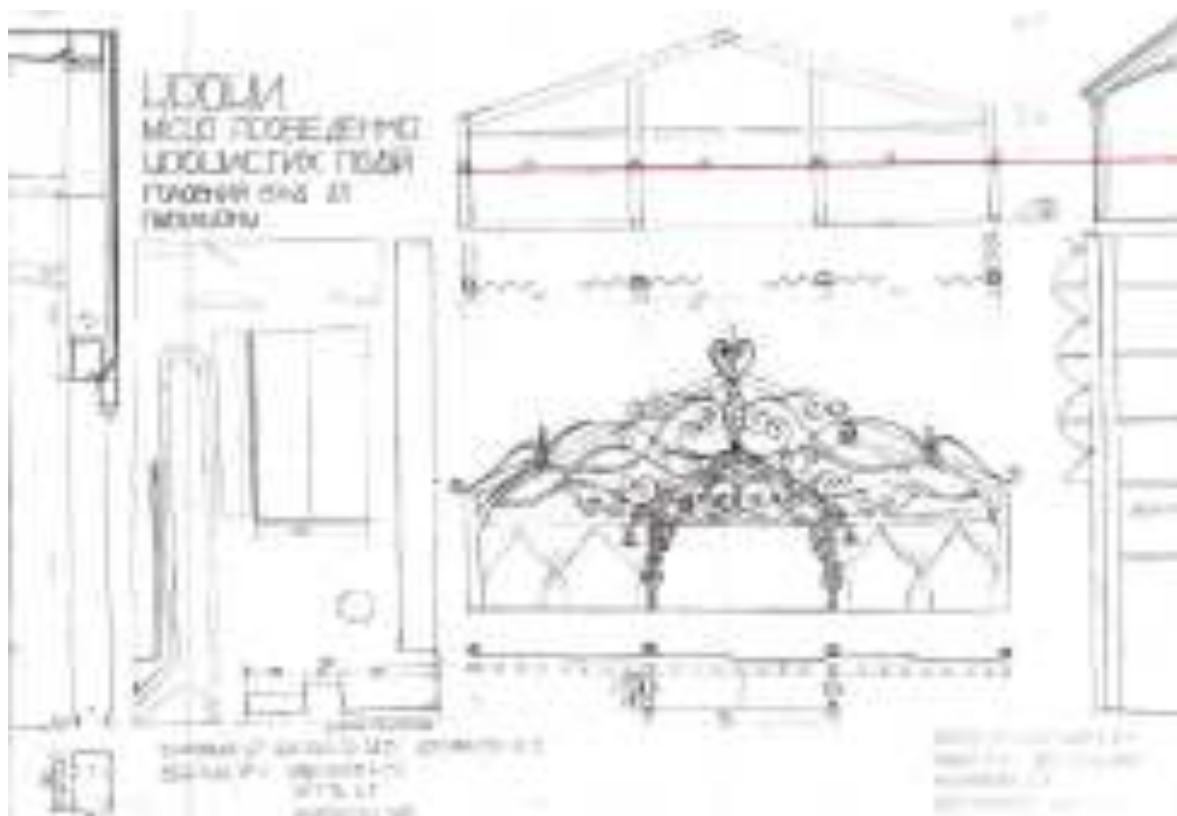
Тема завдання №4: «Головний вхід до павільйону проведення урочистих подій» (Марія Дорофієва).

Тема завдання №5: «Типовий модуль огорожі павільйону проведення урочистих подій, водоспад, місце відпочинку» (Катерина Зетта)

Тема завдання №6: «Альтанка біля павільйону проведення урочистих подій» (Владіслава Мартинова)

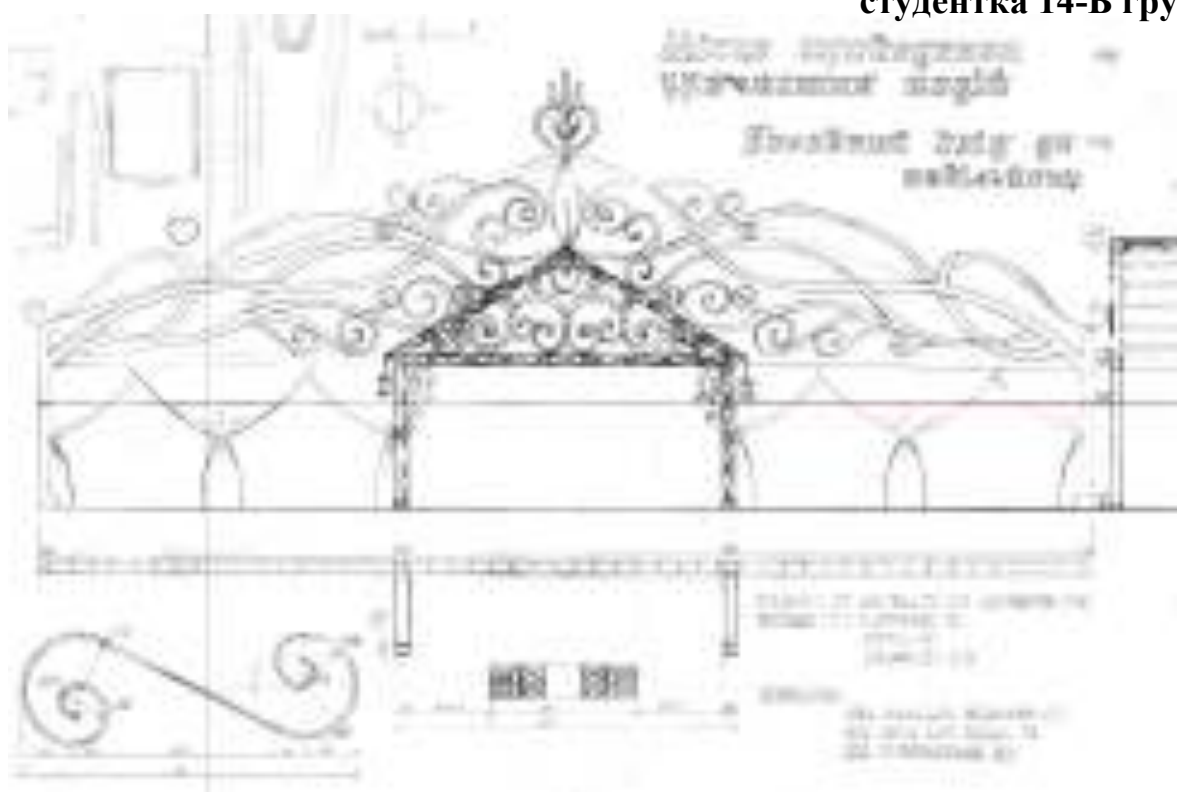
Результати роботи:

Проведені візуальні обстеження ландшафту по праву сторону від входу до Дубенського замку; виконані обміри території, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

«... з метою покращення зовнішнього вигляду павільйону для проведення урочистих подій було запропоновано ковану зварну каркасну приставну конструкцію (декоративний портал) при головному вході у павільйон, яка виконується із сталі та частково фарбується під срібло. ...»

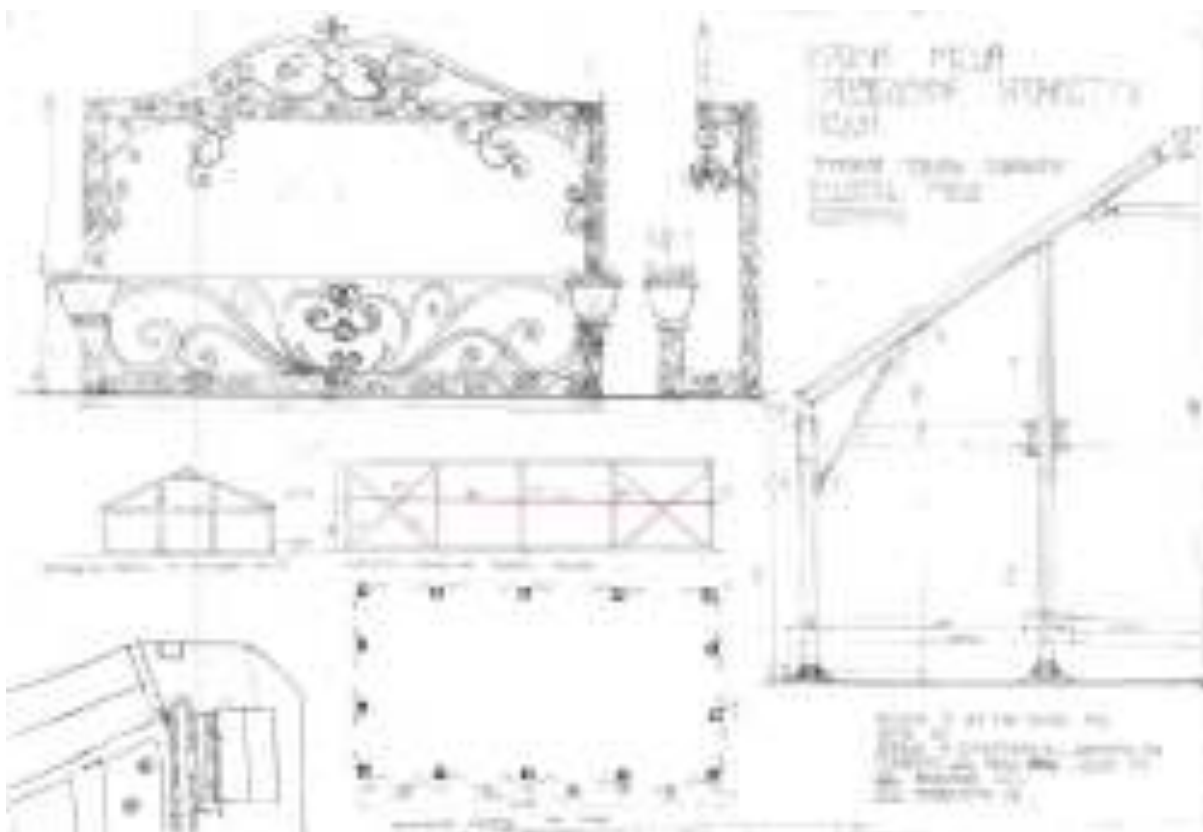
**Марія Дорофєєва,
студентка 14-Б групи**

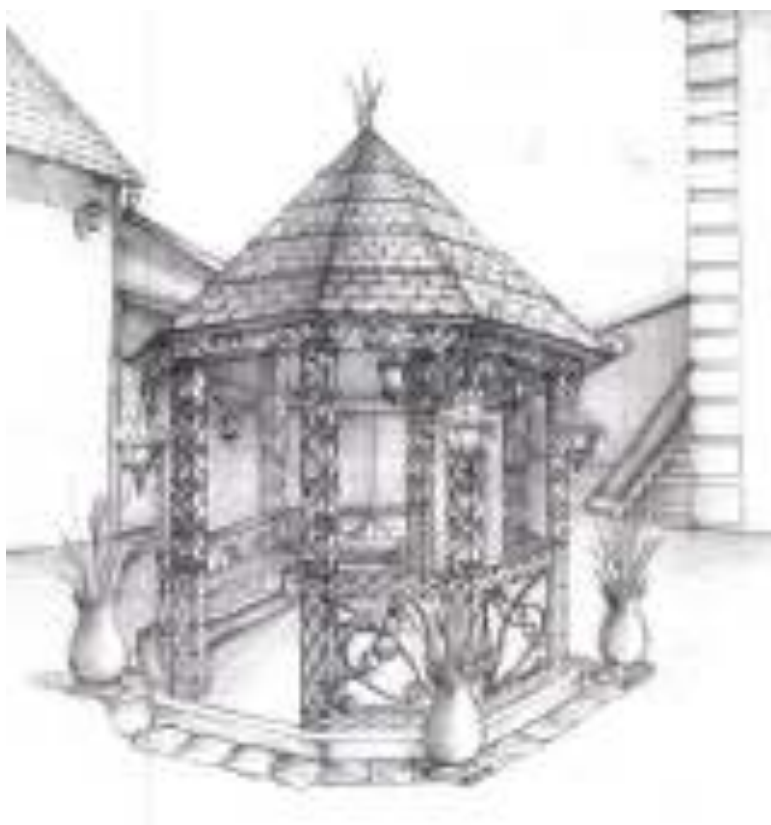

«... Портал прикрашений декоративними фронтонами, кронштейнами, вазонами з квітами. Ідея декоративного оздоблення великого фронтона – це два дерева, які переплітаються своїми гілками та символізують весілля, наречену та нареченого...»

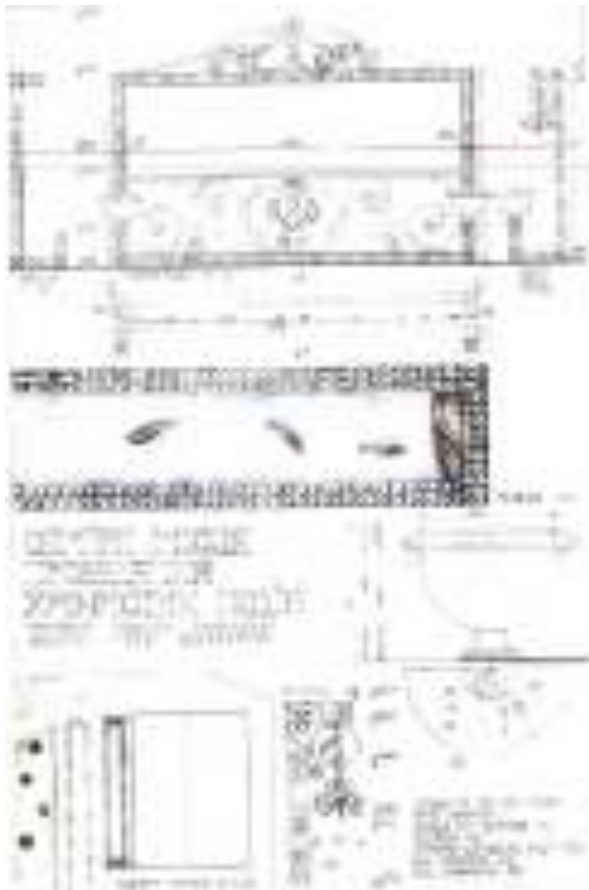

«... з метою утворення затишного простору, між павільйоном урочистих подій та Надбрамним корпусом було визначено розташувати восьмикутну альтанку із просторових металевих конструкцій, дахом з гнучкої черепиці. По периметру альтанки на кронштейнах висять вазони із квітами та стоять вази для тимчасових квіткових композицій.

Альтанка призначена для, усамітнення, затишного відпочинку та фотосесій відвідувачів замку ...»

**Владіслава Мартинова,
студентка 14-Б групи**

«... після обмірів території та фрагментів фасадів існуючого павільйону для урочистих подій були запроєктовані: металеві декоративні модулі, які будуть примикати до бокових та заднього фасадів, водоймище – щоб доповнити композицію. Модуль складається з ажурних опор на яких лежить ажурна балка. Використовується металічний профіль. З внутрішньої сторони – ажурні перила, із зовнішньої – світильники, стилізовані під свічки та вазони із живими квітами ...»

**Катерина Зетта,
студентка 14-Б групи**

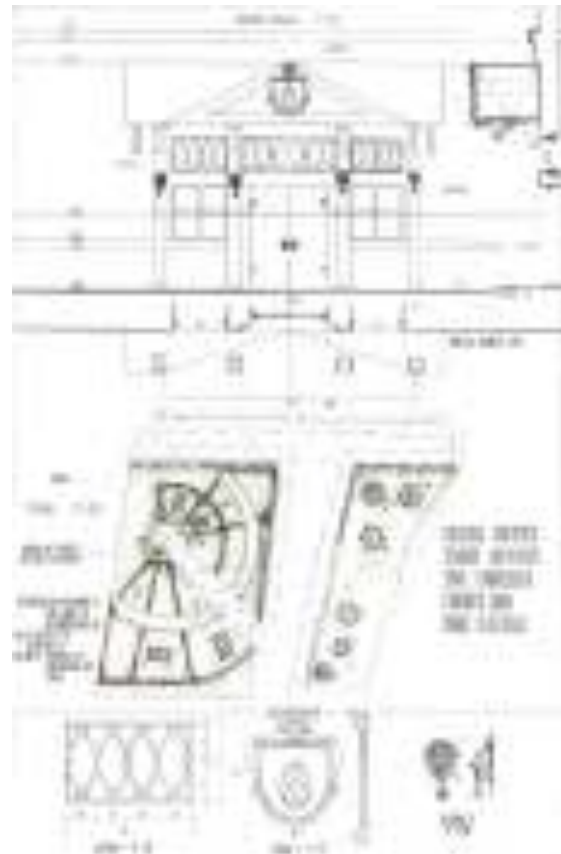

БРИГАДА № 3

(кількість студентів: 3)

Склад бригади, студенти 14-А групи:**Анастасія Шевченко, Анастасія Бондаренко, Яна Бас****Тема завдання №7: «Головний вхід до палацу Острозьких» (Анастасія Шевченко).****Тема завдання №8: «Облаштування території під майданчик для відпочинку навпроти палацу Острозьких» (Анастасія Бондаренко)****Тема завдання №9: «Благоустрій території навпроти палацу Острозьких під майданчик для виставок» (Яна Бас)****Результати роботи:**

Проведені візуальні обстеження ландшафту біля палацу Острозьких Дубенського замку; виконані обміри території та фрагменту фасаду палацу Острозьких, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

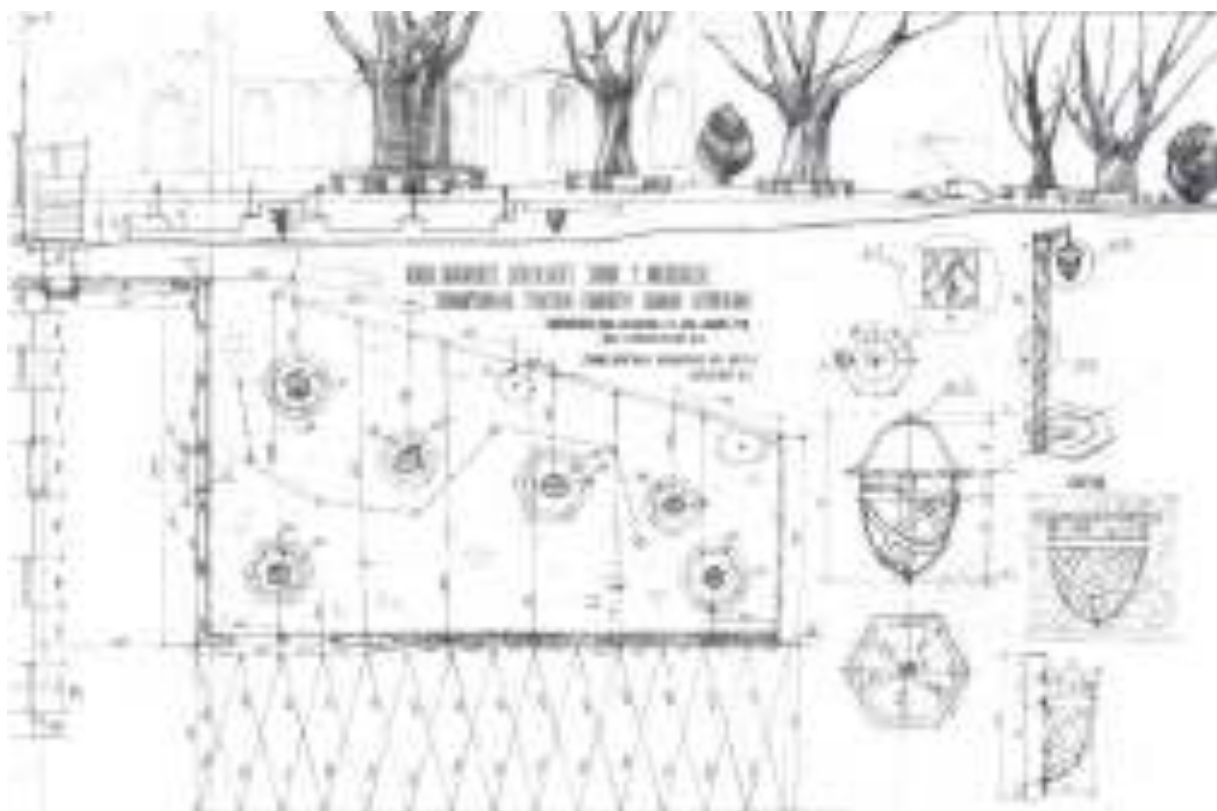

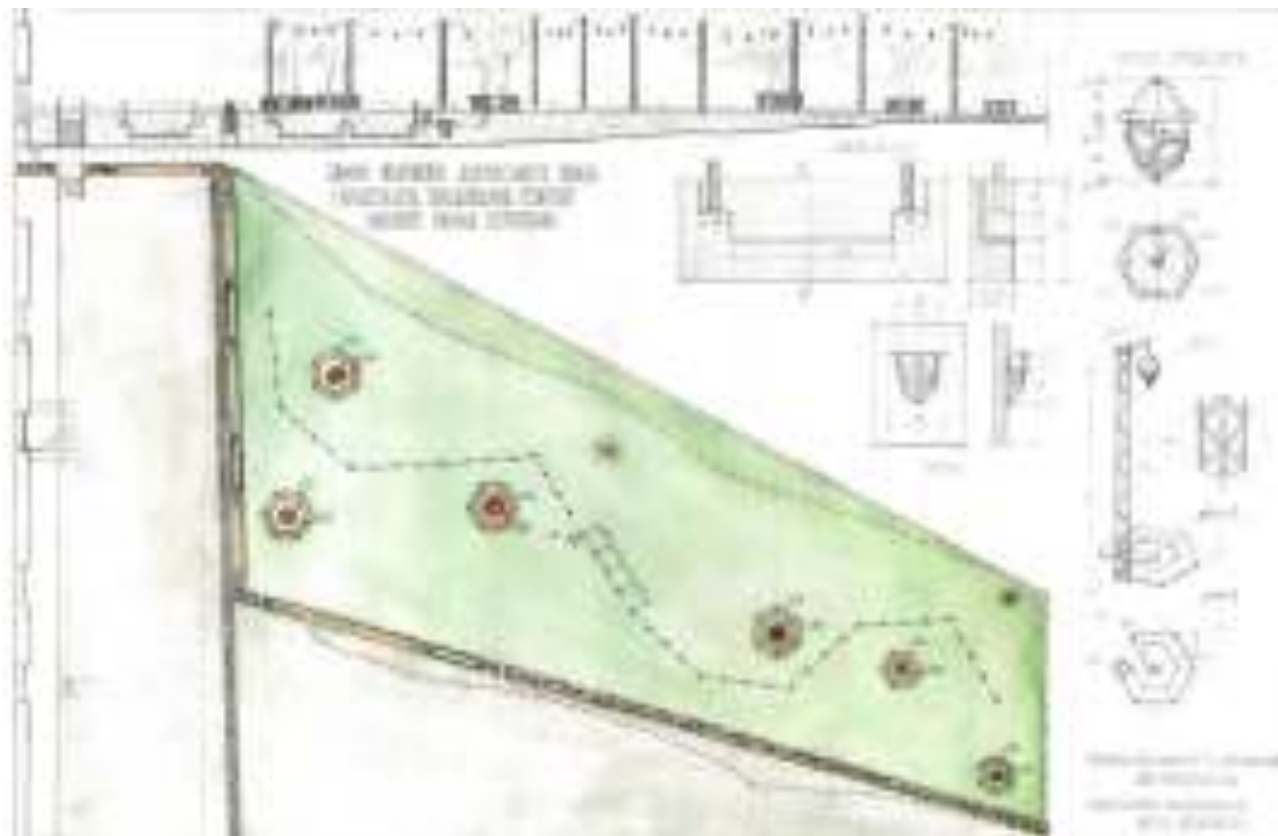

*Дубенський замок. Палац Любомирських
Рисунок Пшеничної Анастасії*

«... були надані пропозиції щодо вирішення виразної вхідної групи у палац Острозьких. Вхідна група винесена на чотирьох стовпах, її прикрашають металеві кронштейни та декоративні елементи із зображенням лева, який тримає кільце з ліхтарем у формі жолудя (по типу дизайну дверних ручок, стилізованих під лева, які є на дверях палацу). На тимпані фронтона розташований герб сім'ї Острозьких ...»

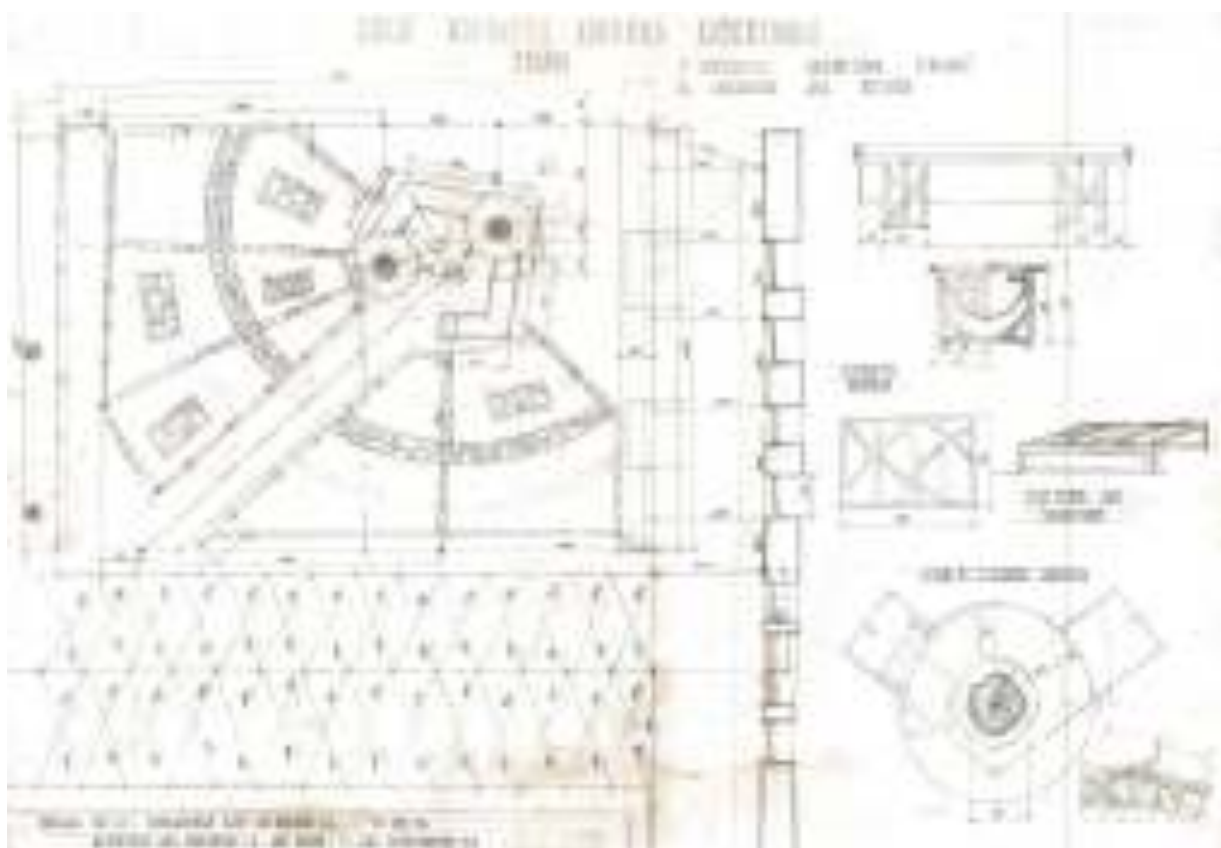
**Анастасія Шевченко,
студентка 14-А групи**

«... на території парку навпроти палацу Острозьких пропонується влаштування зони відпочинку. Територія має неправильні обриси та рельєф, тому пропонується її вирівняти за допомогою підпорних стінок та влаштувати в них лавочки для відпочинку, а по спеціальних сходинках розташувати ліхтарі. Навколо дерев пропонується встановлення шестикутних модульних лавок, подібних як на роботі Бас Яни – з клесної дошки, які встановлюються у металевий каркас. Для освітлення даної території пропонується встановлення ліхтарів у вигляді стилізованих жолудів не лише біля лавочок, а і встановлення світлової гірлянди на ажурних стовпах по зигзагоподібній лінії між деревами...»

**Анастасія Бондаренко,
студентка 14-А групи**

«... частину клумби пропонується розробити під майданчик для тимчасових виставок. Майданчик був поділений на зони за допомогою доріжок, по яким можна буде пройти та продивитися на експозицію. Спеціальні підставки, крізь які росте трава та які не псують газон, визначають місце розташування скульптур та інших декоративних композицій. Лавочки навколо дерев та між ними пропонуються із клеєної деревини та напівстовбурів дерев, які встановлюються у металевий каркас. Гірлянди ліхтарів стилізованих під жолуді, як у Анастасії Бондаренко, які тримаються на ажурних стовпах, освітлюють територію...»

**Яна Бас,
студентка 14-А групи**

Бригада № 4

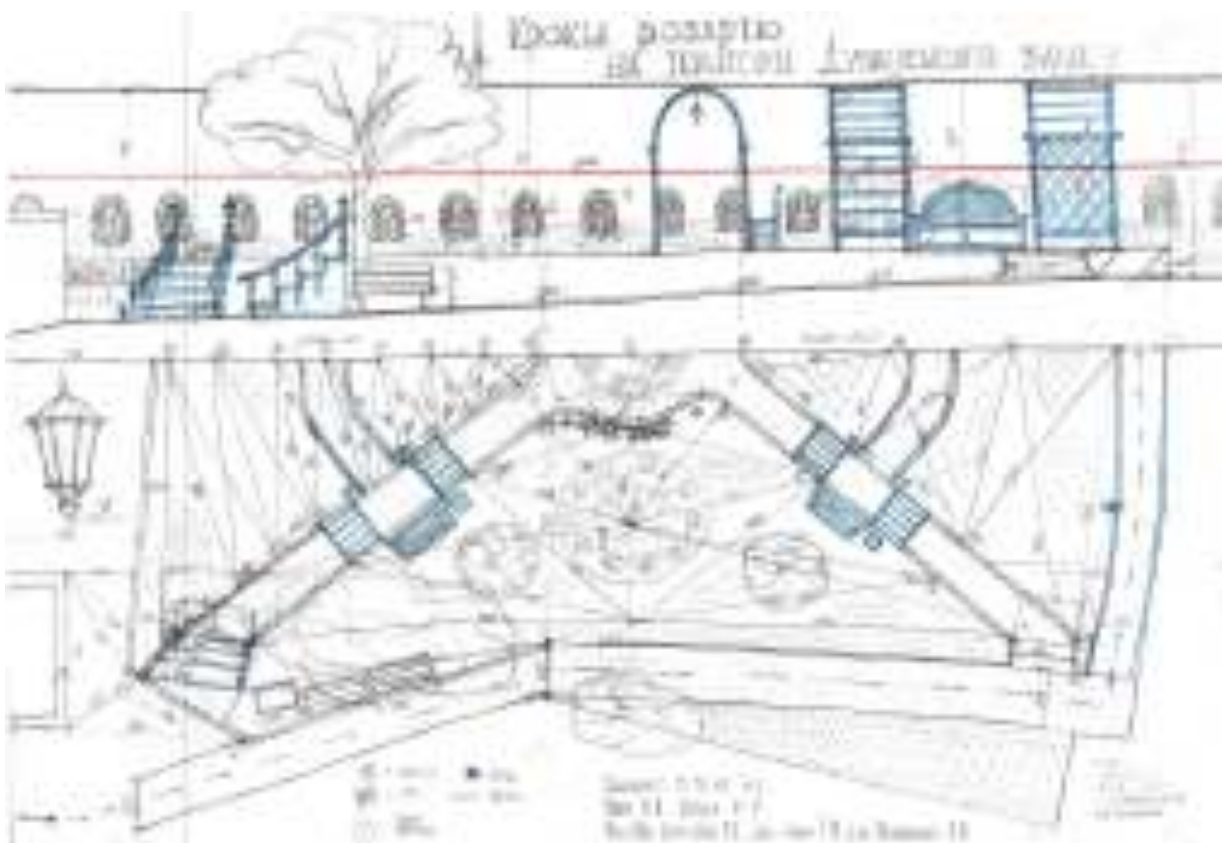
(кількість студентів: 3)

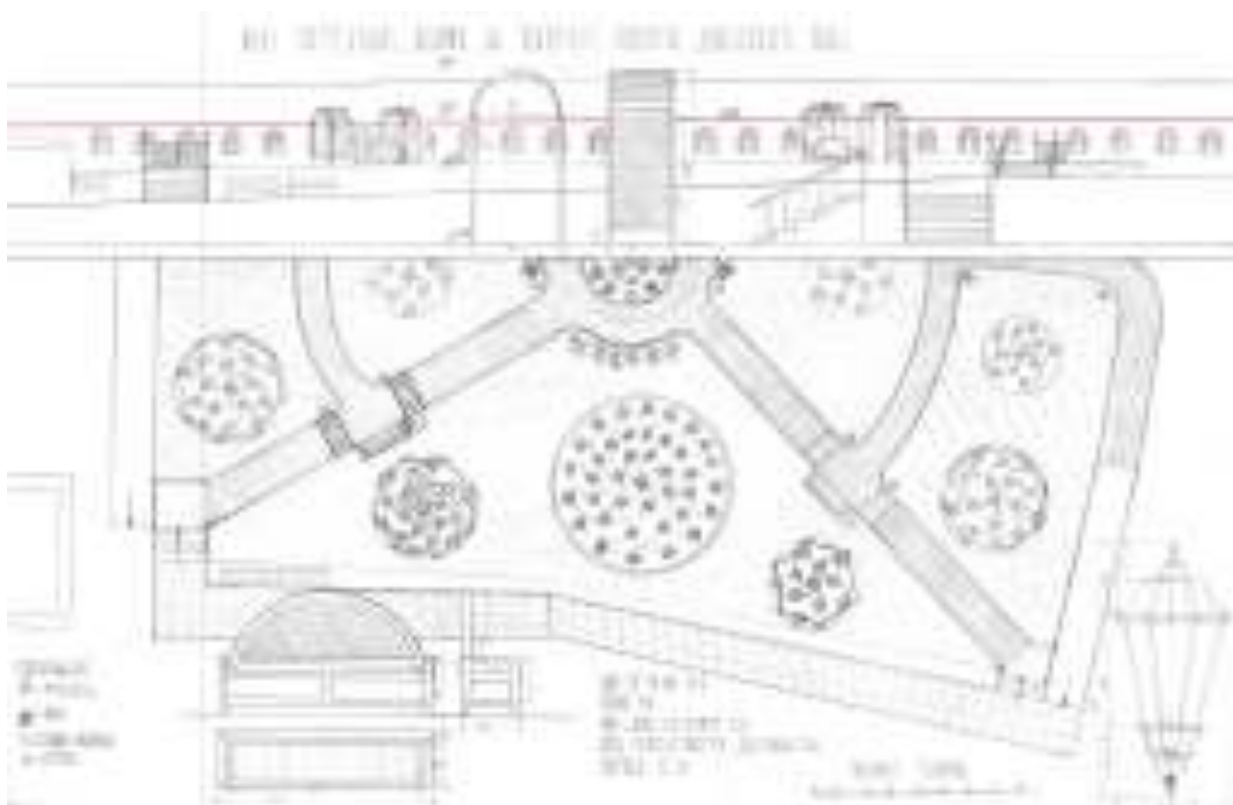
Склад бригади: студенти 14-А групи**Булах Вікторія, Фещенко Олеся, Кочерга Єлизавета****Тема завдання №10: «Малі архітектурні форми на території розарію»****Тема завдання №11: «Місце відпочинку на території розарію»****Тема завдання №12: «Альтанка на території розарію»****Результати роботи:**

Проведені візуальні обстеження ландшафту біля палацу Любомирських Дубенського замку; виконані обміри території, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

«... запропонована концепція утворення малих архітектурних форм – каркасних аркових конструкцій, пандусів з обох боків для людей з особливими потребами та облаштування зручних входів на територію розарію. Були використані дерев'яні матеріали. Для зручності відвідувачів було вирішено встановити невеличкі дерев'яні площадки біля сходів...»

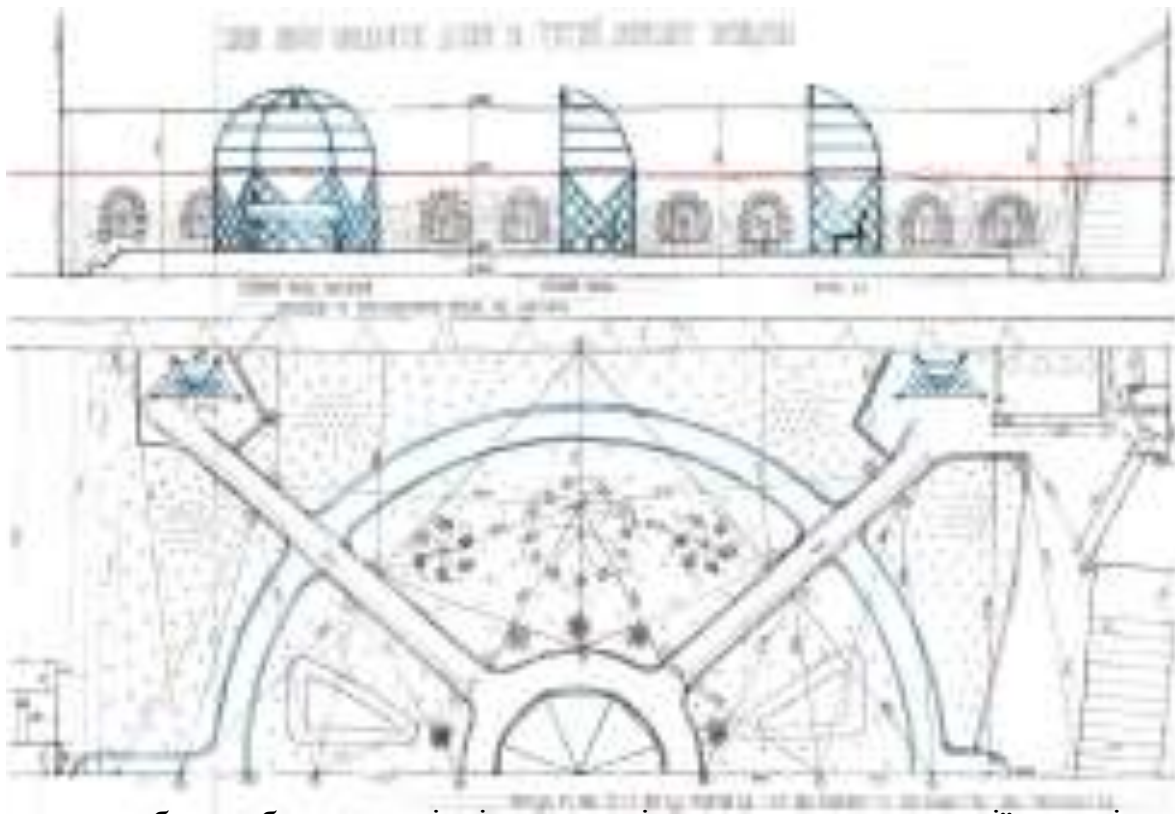
**Вікторія Булах,
студентка 14-А групи**

«... Пандуси будуть повільно переходити у запроєктовану додаткову радіальну доріжку. Біля аркових конструкцій по яким будуть витися троянди будуть встановлені дерев'яні лавки. Так буде утворюватися затишок на даній території і відвідувачі зможуть зробити фотосесію...»

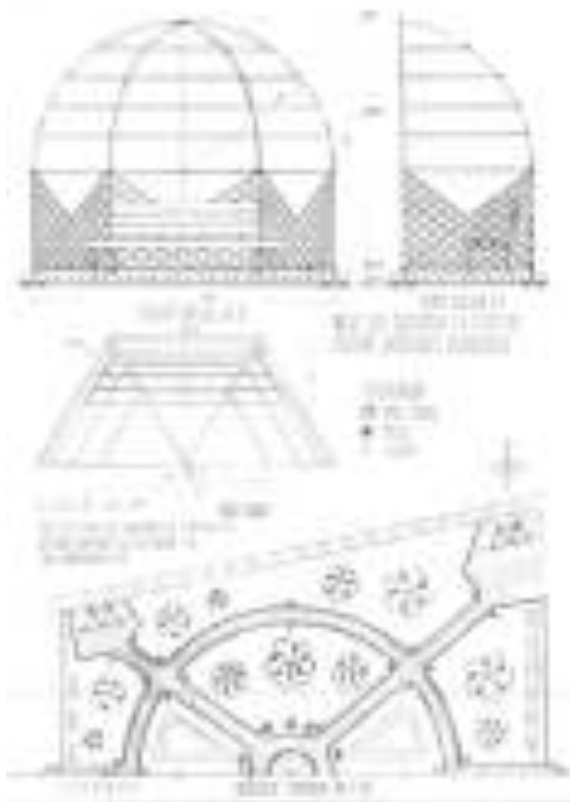

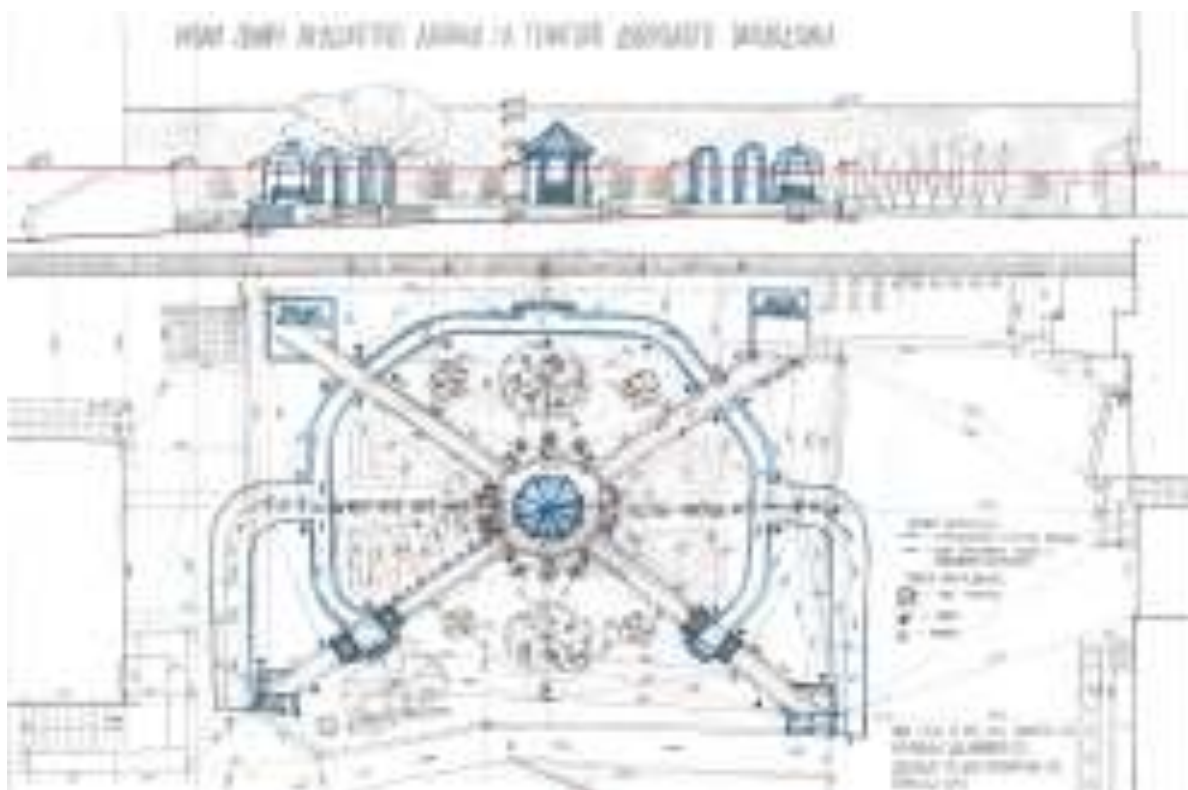

«... були облаштовані місця для відпочинку на території розарію у кутових зонах – альтанки відкритого типу, каркасної конструкції з металу, пофарбованого у білий колір. З них буде відкриватися чудова

панорама парку-розарію. Колова доріжка з'єднає чотири існуючі стежки, що покращить пересування відвідувачів та умови їх відпочинку...»

**Олеся Фещенко,
студентка 14-А групи**

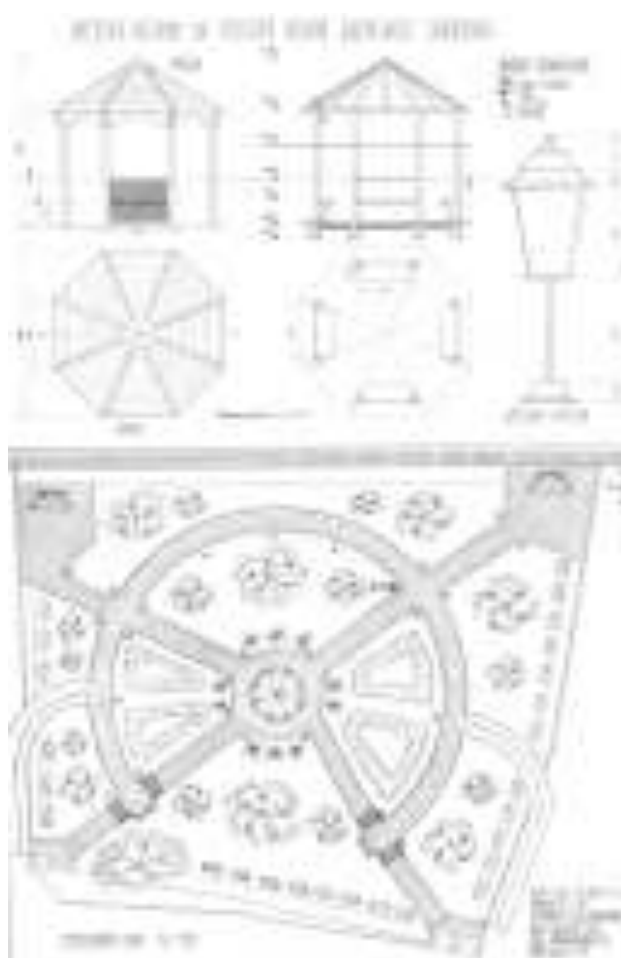

«... була розроблена концепція благоустрою території розарію між палацом Любомирських та Надбрамним корпусом – замість клумби у центральній частині пропонується встановити восьмигранну альтанку з легкої дерев'яної конструкції, пофарбованої у білий колір, що утворює легкість та підкреслює красу сонячної території розарію. Альтанка має чотири лавочки та чотири входи на гранях.

Пропонується додаткова колова стежка, яка зв'яже радіальні існуючі доріжки ...»

**Єлизавета Кочерга,
студентка 14-А групи**

Бригада № 5

(кількість студентів: 3)

Склад бригади: студенти 14-Б групи

Дорощук Леся, Суродіна Ганна, Пшенична Анастасія

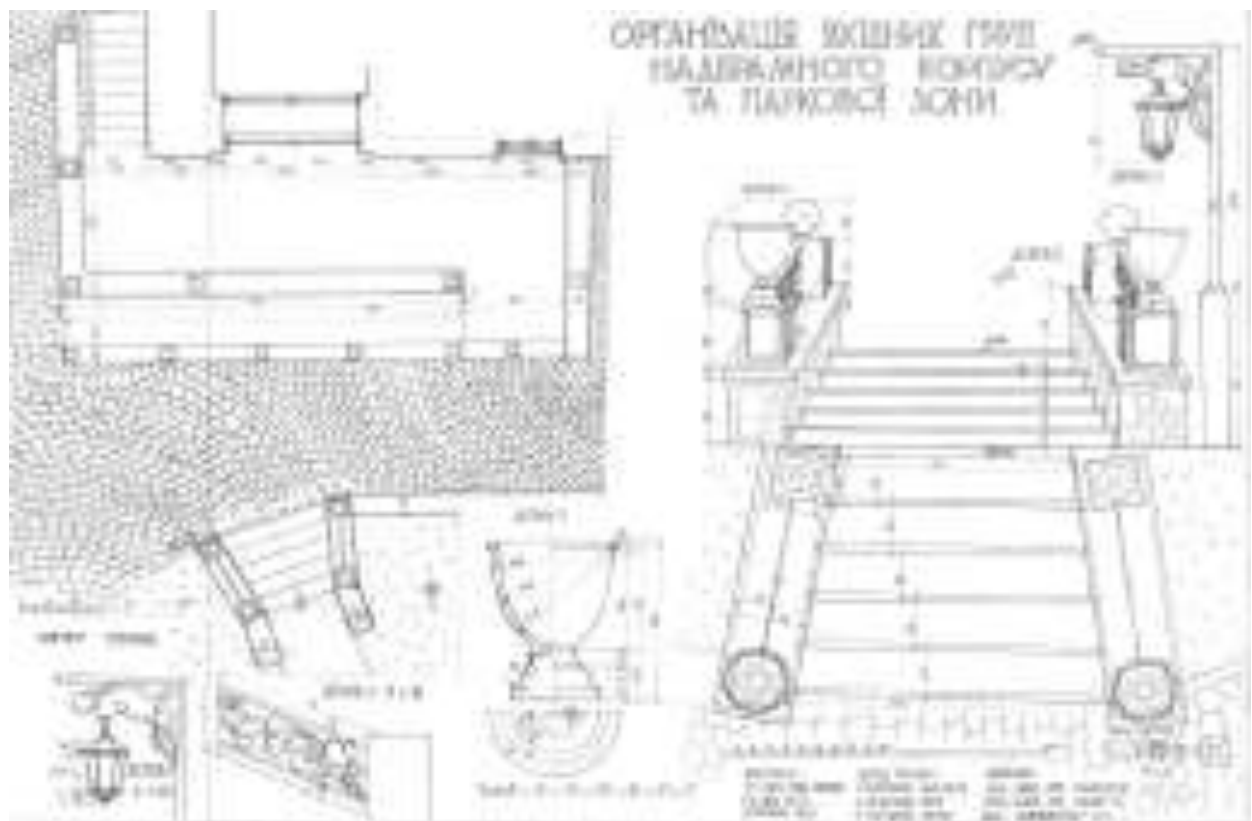
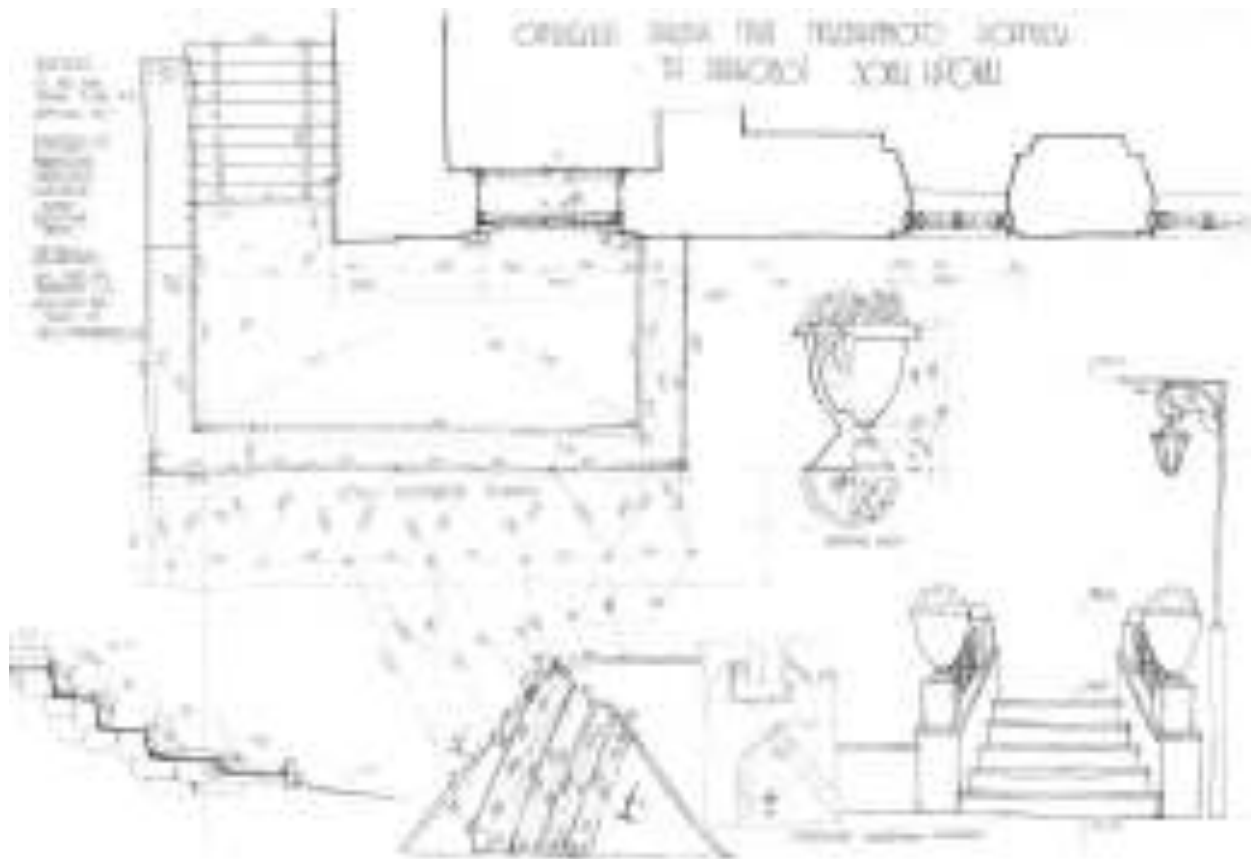
Тема завдання №13: «Організація вхідних груп до Надбрамного корпусу та паркової зони»

Тема завдання №14: «Вхідна група до Надбрамного корпусу»

Тема завдання №15: «Реконструкція сходів до Надбрамного корпусу»

Результати роботи:

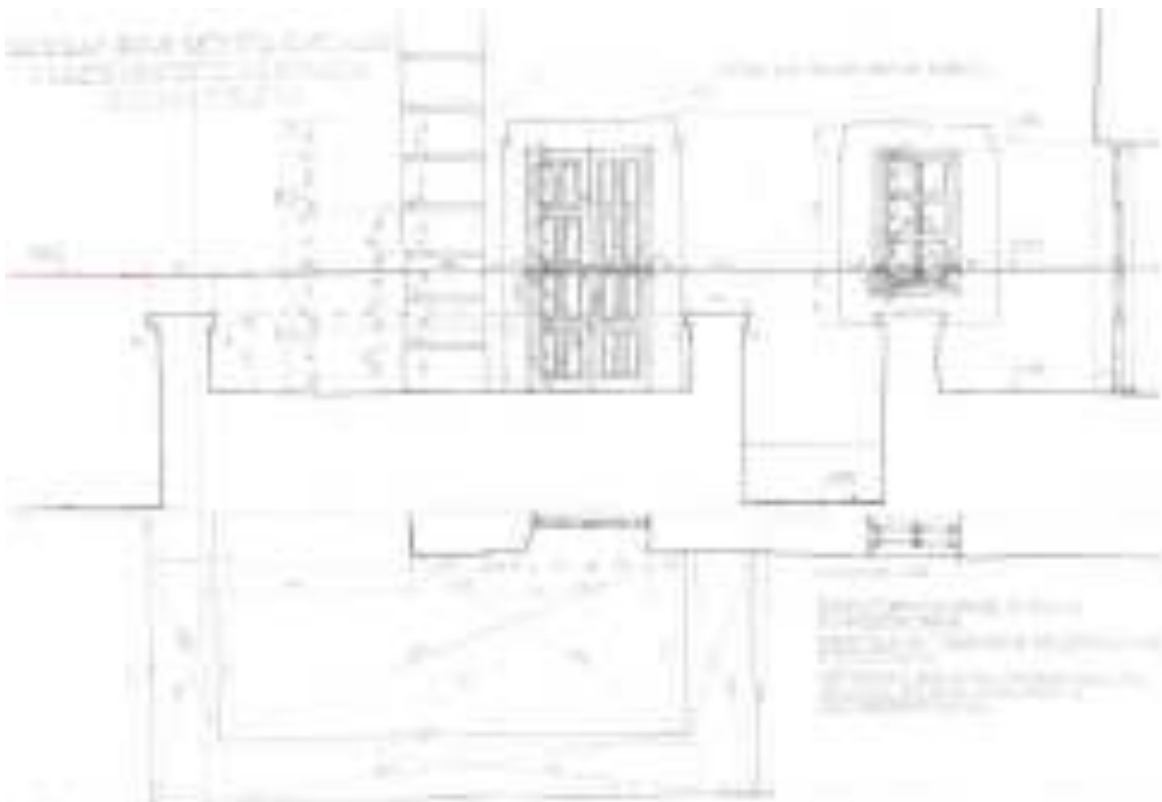
Проведені візуальні обстеження ландшафту та вхідної групи Надбрамного корпусу Дубенського замку; виконані обміри території та фрагментів фасадів, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

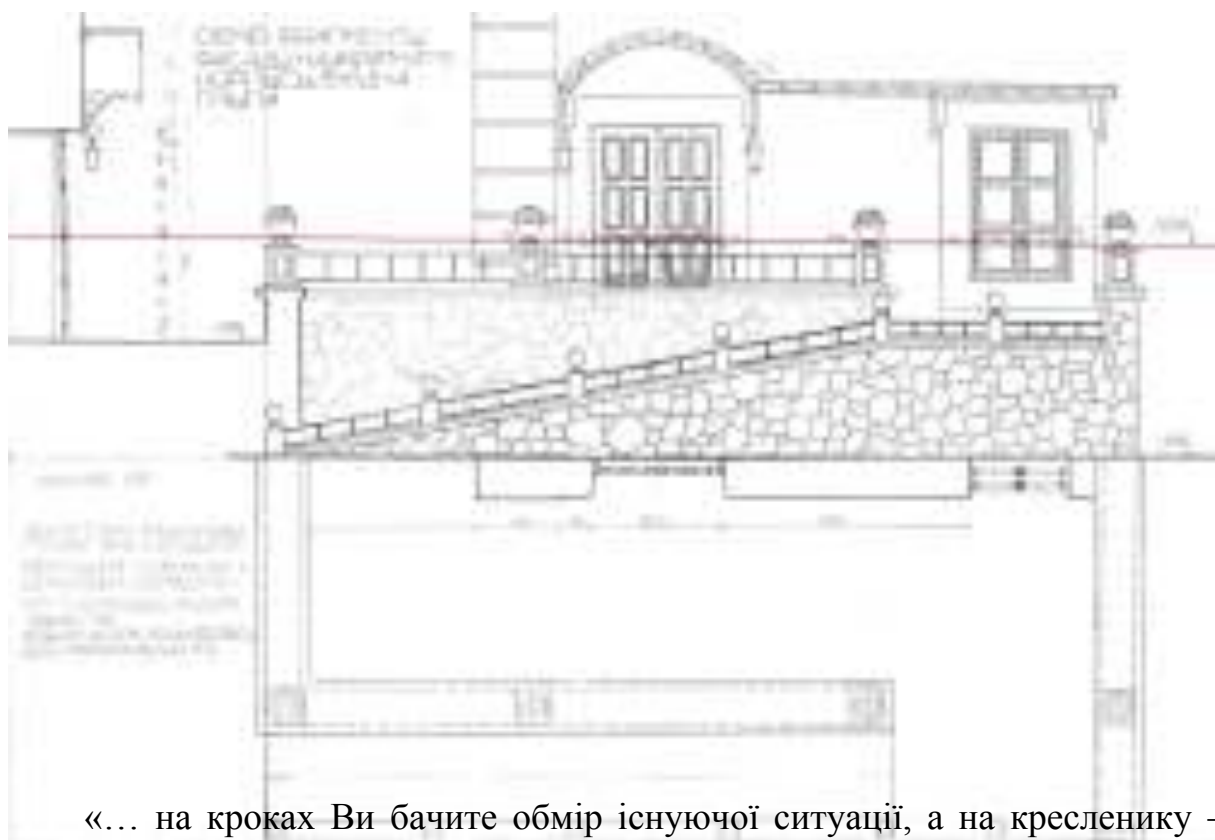

«... були надані пропозиції щодо влаштування сходів до розарію. Сходи для зручності пропонується розгорнути перпендикулярно до вхідної алеї. На сходах розміщені перила з кованою решіткою, вази на п'єдесталах – із білого бетону, маленькі кулеподібні ліхтарики. Біля сходів стоїть і великий ліхтар...»

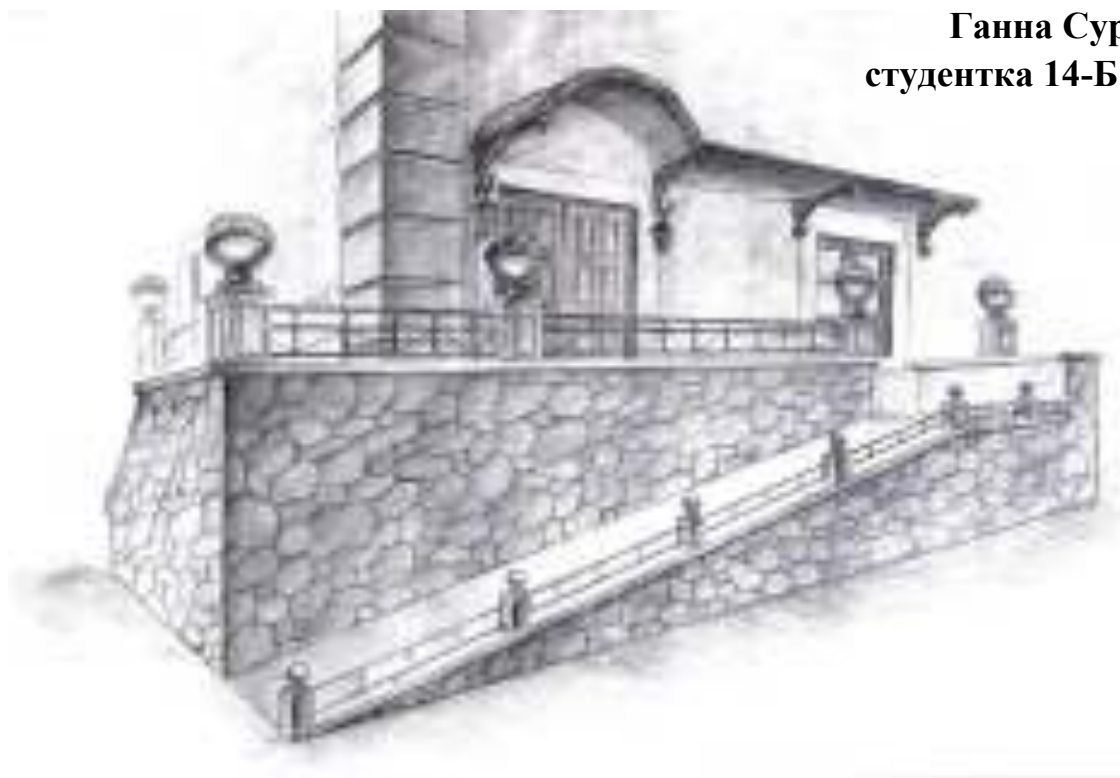
Леся Дорошук, студентка 14-Б групи

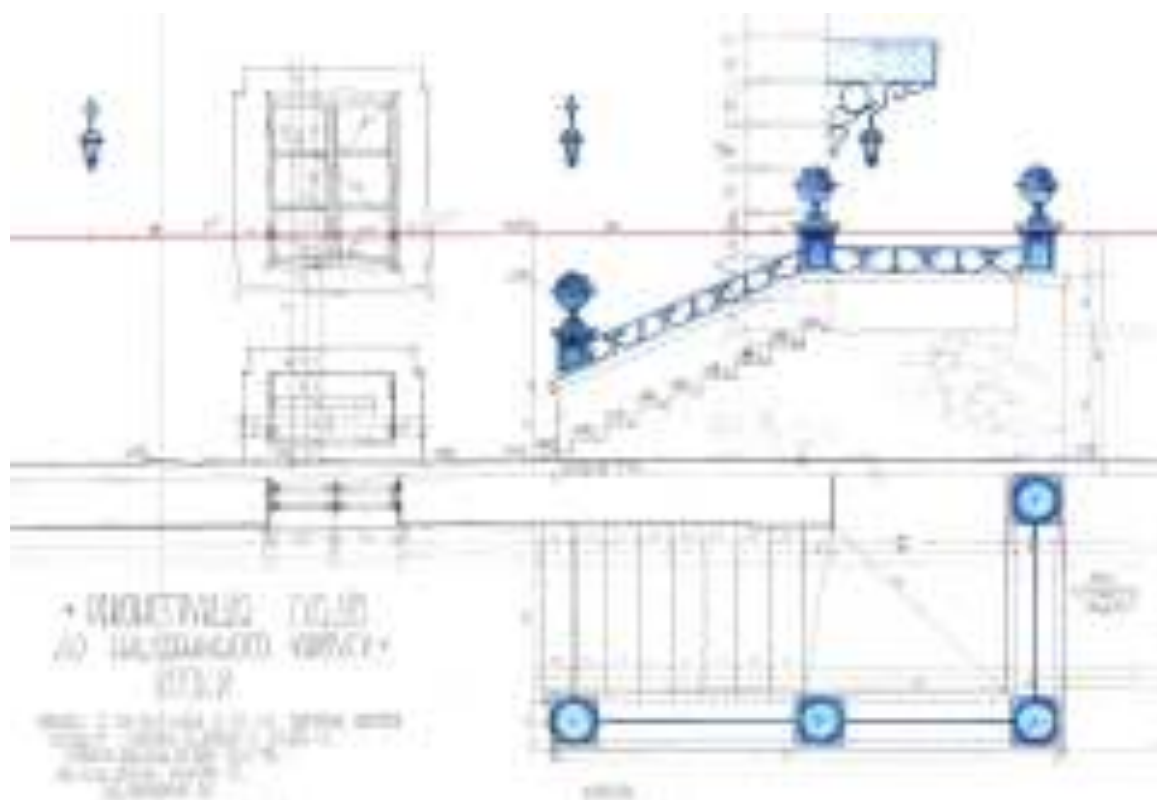

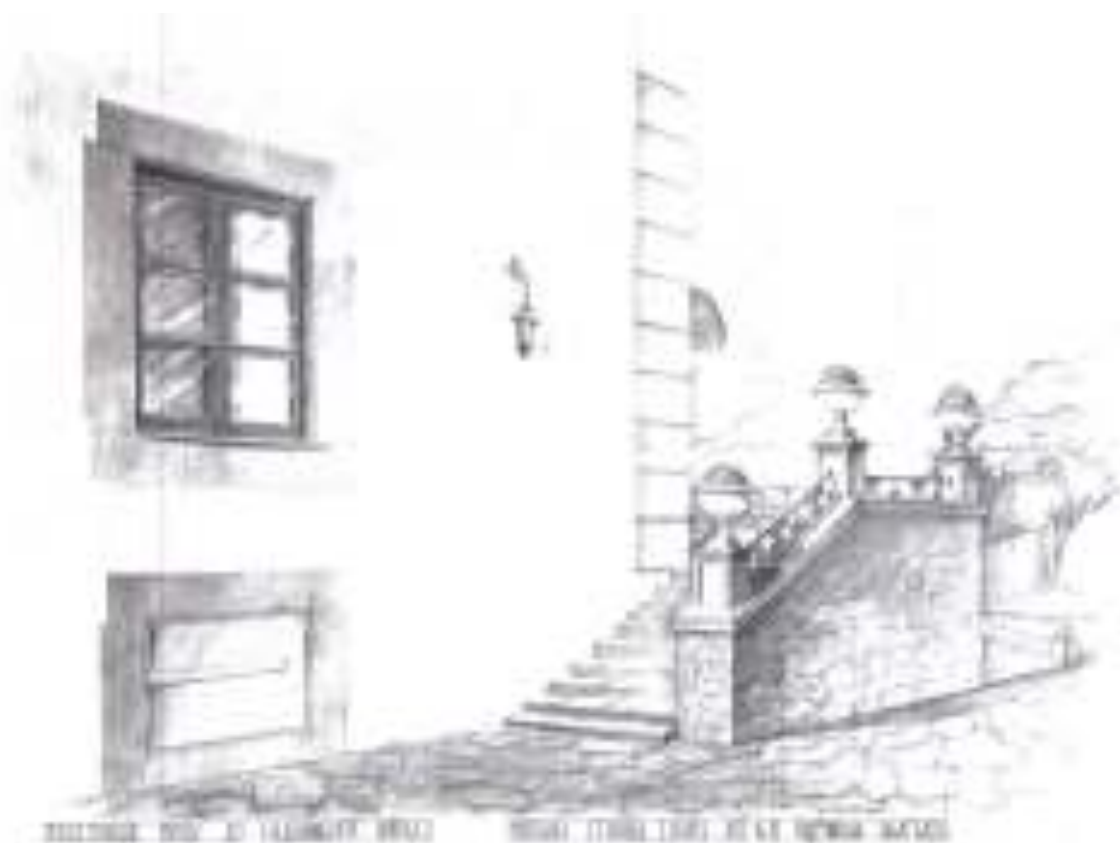

«... на кроках Ви бачите обмір існуючої ситуації, а на кресленику – пропозиції щодо її поліпшення – влаштування пандусу для можливості використання його людьми з особливими потребами, відповідне розширення площадки перед входом та організація навісу над входом, який тримається на кованих кронштейнах, кованих перилах, вази на п’єдесталах ...»

**Ганна Суродіна,
студентка 14-Б групи**

«... Пропонуються ковані ліхтарі, під старину, які будуть освітлювати територію, ковані перила, бетонні вази на п'єдесталах для висаджування в них квітів. Передбачається сходи оздобити керамогранітною плиткою. ...»

**Анастасія Пшенична,
студентка 14-Б групи**

Бригада № 6

(кількість студентів: 3)

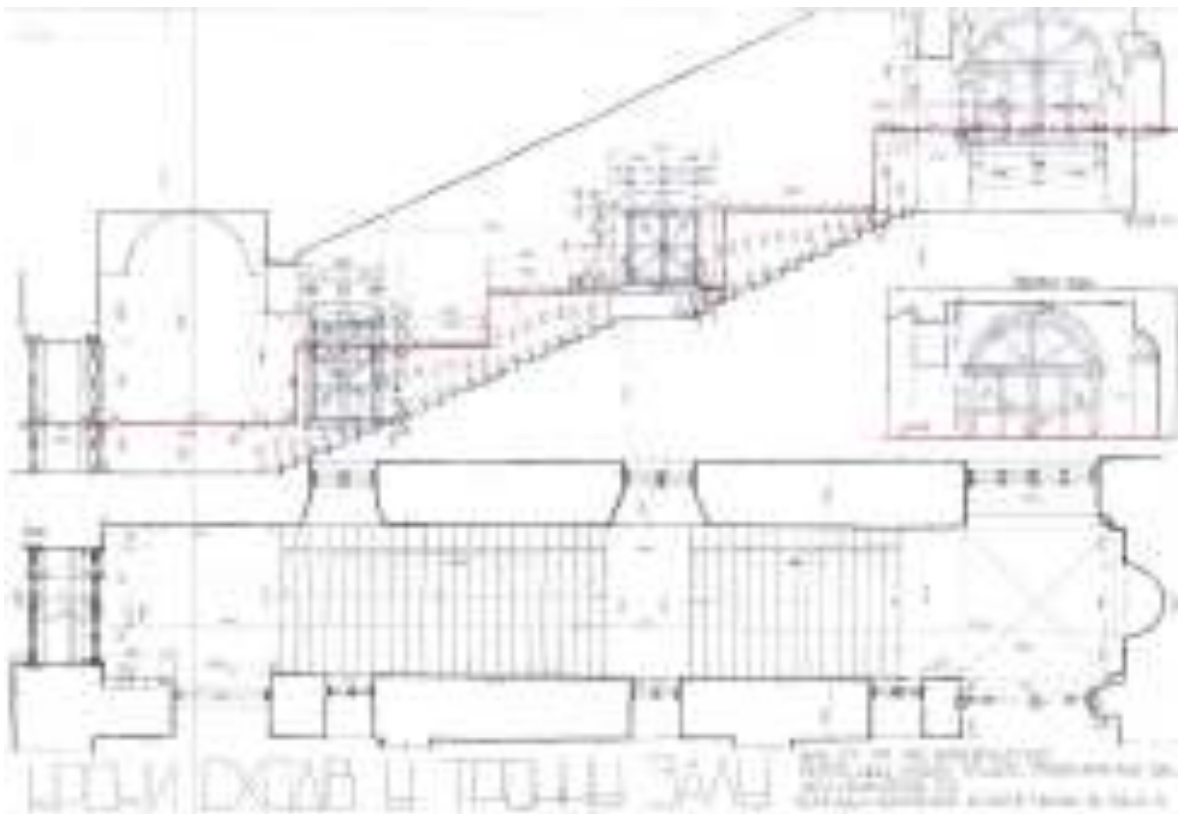
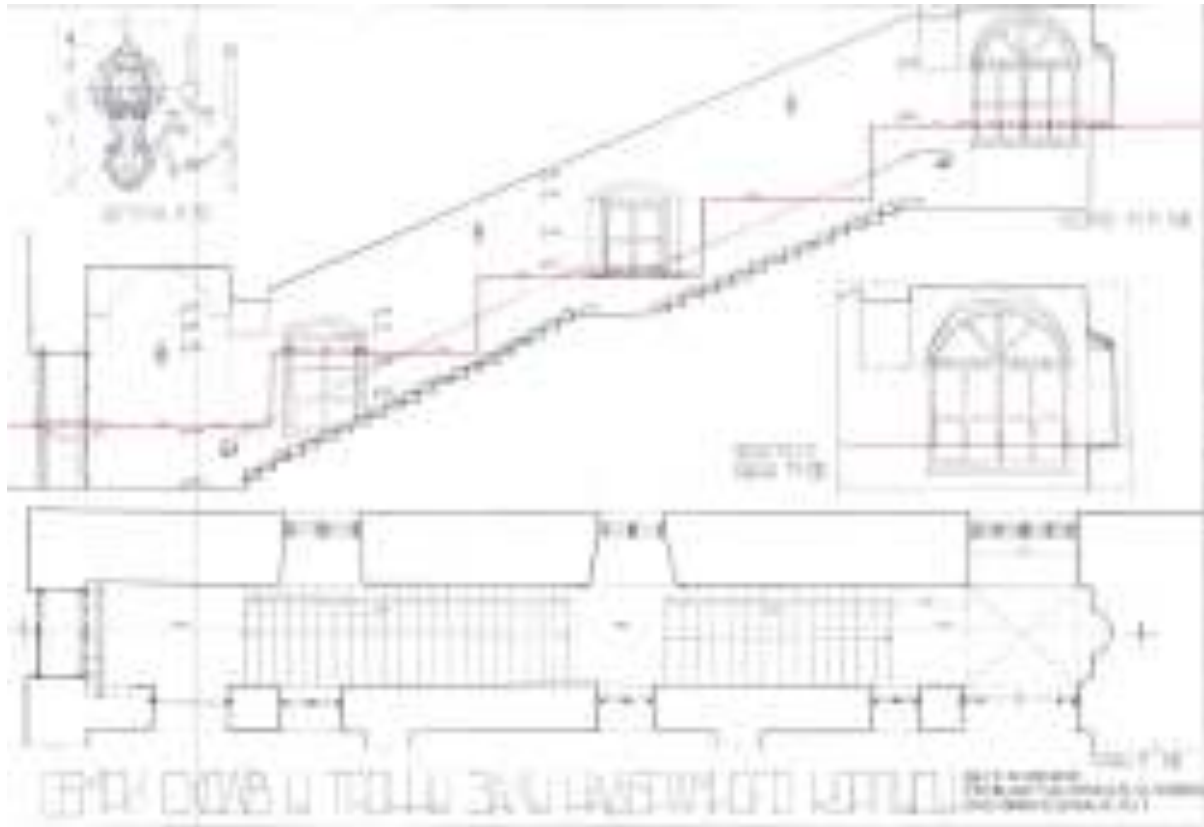
Склад бригади: студенти 14-Б групи**Корнієнко Юлія, Фіца Владислав, Вапельник Валерія****Тема завдання №16: «Сходи до Тронної зали Надбрамного корпусу»****Тема завдання №17: «Інтер'єр вестибюлю біля Тронної зали Надбрамного корпусу»****Тема завдання №18: «Інтер'єр Тронної зали Надбрамного корпусу»****Результати роботи:**

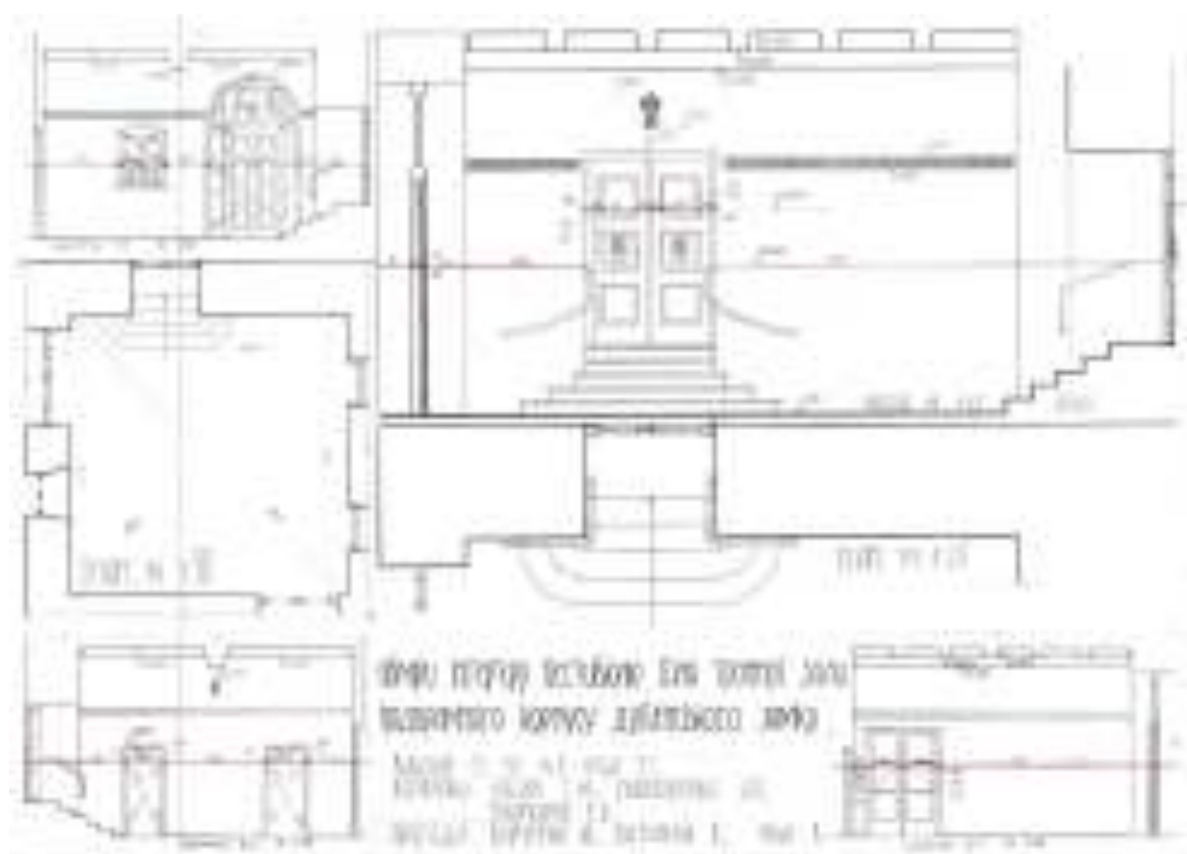
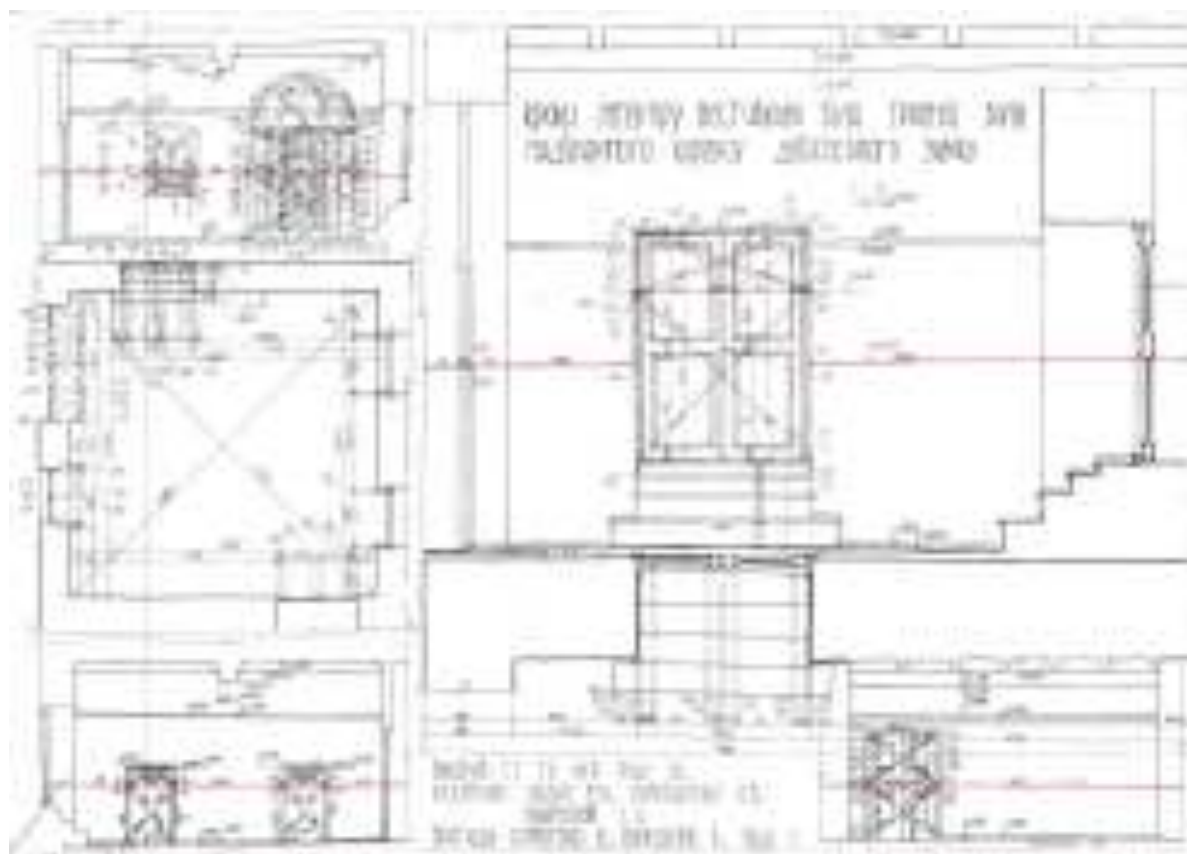
Проведені візуальні обстеження інтер'єрів приміщень Надбрамного корпусу Дубенського замку (сходи, вестибюль, тронна зала); виконані обміри інтер'єрів, креслення з проектними пропозиціями та малюнки.

«... пропонується встановлення між віконними отворами бра, влаштування додаткових поручнів та обличкування сходів мармуром, для пишності та вишуканості інтер'єру – в ході обмірів вияснилося, що існуючі сходи доволі пошкоджені та становлять небезпеку при пересуванні ...»

**Юлія Корнієнко,
студентка 14-Б групи**

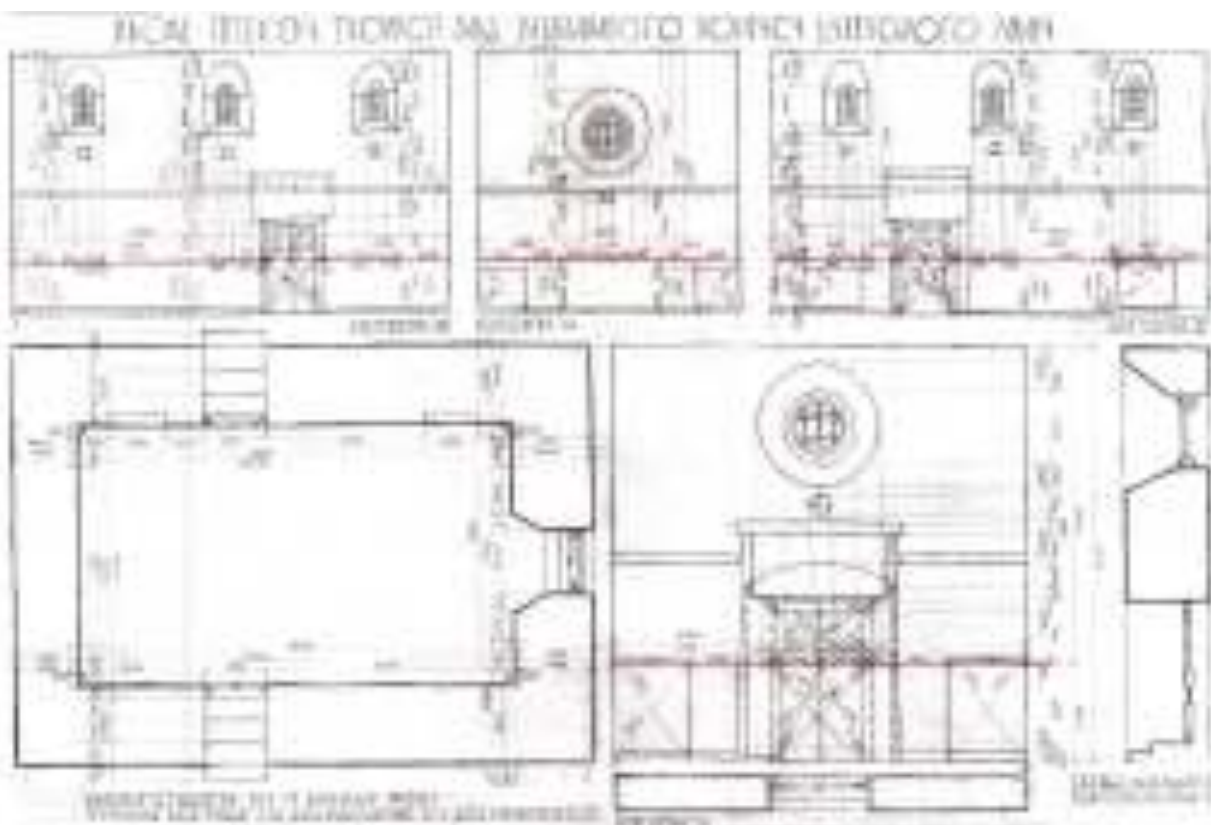

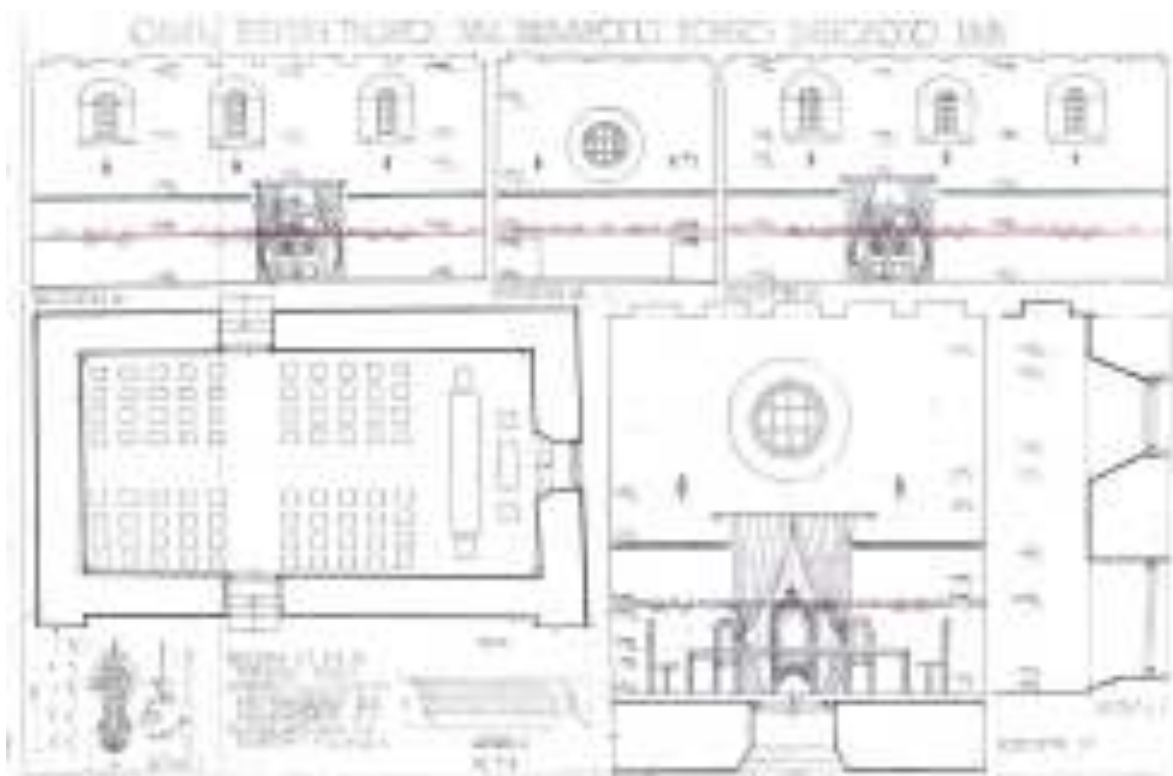

Вид зверху ступінь міжбач: дов. ступінь 150
 товщина ступінь 150-160 мм

«... Були надані пропозиції щодо зручного вирішення сходів до Тронної зали – замість чотирьох сходинок різної висоти пропонується зробити п'ять сходинок одної висоти – по 15 см та площадку шириною 60 см, яка виявилася зовсім відсутньої, ковани перила, бра та декоративний гіпсовий карниз ...»

**Владислав Фіца,
 студентка 14-Б групи**

«... У Тронній залі – місці для проведення урочистих подій пропонується розмістити урочистий трон, стіл та стільці з різбленням по дереву. По периметру зали рекомендується протягнути декоративний гіпсовий карниз та ковані бра з ліхтарями у формі свічок, такі як на сходах та у вестибюлі – за єдиним стилем. Світло утворює середньовічну таємничість та старовинну урочисту атмосферу ...»

Валерія Вапельник, студентка 14-Б групи

За проханням директора ДКІЗ у м. Дубно та представників кременецької міської ради була зроблені доповіді викладачів кафедри про дипломні проекти, які розроблялися на кафедрі ОАіАП КНУБА для м. Кременця та м. Дубна. Леонід Кічатий відзначив, що у 1974 році матір'ю Ольги Анатоліївни Пламєницької – Євгенією Михайлівною Пламєницькою були здійснені останні розкопки на горі Боні у місті Кременці, які є дуже цінним матеріалом.

«На експозиції представлений дипломний проект, який був розроблений під у 2016 році керівництвом завідувача кафедри, доктора архітектури, професора – Слепцова Олега Семеновича та кандидата архітектури, доцента – Ніканорова Сергія Олександровича, виконаний студенткою Коваль Анастасією. Магістерська дипломна робота на тему: «Особливості формування громадського простору в умовах реконструкції історичного кварталу у м. Кременець» передбачала попередні дослідження (фотофіксація, схема існуючого зонування, тощо), і далі на основі цих досліджень були вже надані власні пропозиції. Був запропонований принцип максимального збереження історичної забудов. Була додана велика платформа з благоустроєм та можливістю організації підземних паркінгів, запропонована реконструкція існуючих фасадів з врахуванням стилістики оточуючої архітектури, що Ви можете побачити на перспективі та розгортках...

Дипломні проекти, розроблені у 2014 р. також мають на увазі дбайливе ставлення до історичного середовища. Теми дипломних проектів: «Регенерація історичного середовища Державного історико-культурного заповідника в м. Дубно: замковий комплекс з пристосуванням під музейно-туристичний центр» (студентка Матасова Марія) та «Регенерація історичного середовища Державного історико-культурного заповідника в м. Дубно: формування ансамблю ринкової площі з відтворенням міської ратуші» (студентка Лебідь Олександра), керівники – доктор архітектури, професор – Слепцов Олег Семенович та кандидат архітектури, професор – Пламєницька Ольга Анатоліївна. Представлена реконструкція центральної площі із врахуванням вимог до заповідної території та розкриття панорами замку за рахунок знесення будівель, які заважають його огляду. На перспективі представлений благоустрій водної акваторії біля річки Ікви, біля замку, з можливістю утворення територій для відпочинку людей біля води – організована велика паркова зона. На перспективах можна також побачити інтер'єри критого внутрішнього двору ринкової площі з використанням сучасних конструктивних систем та матеріалів...»

**Сергій Олександрович Ніканоров,
Кандидат архітектури, доцент кафедри ОАіАП КНУБА**

«... в продовженні теми, щодо благоустрою водної акваторії навколо замку, у 2016 році був розроблений дипломний проект на тему: «Культурний розважально-просвітницький центр в м. Дубно в умовах реконструкції заповідника «ЗАМОК» (студентка Гриценко Іванна)», керівники: доктор архітектури, професор – Слєпцов Олег Семенович та кандидат архітектури, доцент – Ладан Тетяна Миколаївна, який передбачив розвиток зони острівка і передбачив утворення: зон для просвіти та навчання, місць для виставок, кафе, невеликих ресторанчиків, великої пішохідної території з розвитком розважальної функції – канатних доріжок з перешкодами, переходів по верхньому ярусу, велосипедних доріжок, тротуарів, щоб можна було кататися на роликах, тощо. Передбачаються також пункти прокату спорядження та зупинки екологічного транспорту на території острівка. Був зроблений акцент на використанні природних матеріалів – дерево, метал, багато зелені. Ідея, яка дозволяє будівлям «розчинитися» у зелені, а з плоских дахів будівель – спостерігати за історичною частиною міста. Доволі фантастичною, а можливо і реальною виступає ідея обводнення рву навколо замку, як було колись в давні часи, щоб можна було вільно пересуватися на човнах навколо замку та острівку...»

**Тетяна Миколаївна Ладан,
Кандидат архітектури, доцент кафедри ОАіАП КНУБА**

Літня практика очима студентів і викладачів

«Мы ехали с широко открытыми глазами и маленькой тревогой в сердце, потому что не знали, что ждёт нас по прибытию...»

Мы стоим на территории Дубенского замка, наслаждаясь солнечным днём и ждём, когда нам раздадут задания, вдыхая воздух, который совершенно не похож на городской, дающий ощущение свободы. В первый день всё было настолько ново, что я даже не знала, как реагировать. Мне оставалось только отпустить ситуацию и принимать все события с большим энтузиазмом. Не хочется подробно описывать то, как всё было здорово (пусть самые сокровенные воспоминания и эмоции останутся в душе у каждого из ребят), хотелось бы только рассказать о самом важном.

С первого же дня мы стали полностью отдаваться делу. Странно то, что никого не тревожила масштабная работа впереди. Никто не спешил выполнить её поскорее.

Атмосфера способствовала появлению идей: большие чашки кофе, ночной ветер из открытых окон, приятная музыка и вечные смешные шутки моих ребят друзей и коллег по совместительству (наша работа была на высоком уровне, потому я не считаю слово «коллега» слишком громким) – всё то, о чём может мечтать студент, у которого огромные планы на свою профессию. Каждый из нас осознал, что значит выражение «сроки поджимают». Именно это ждёт нас в дальнейшем и теперь у нас имеется опыт».

***Левчук Крістіна,
студентка 14-А групи***

Студенти та викладачі після захисту робіт.

З ліва направо: Фещенко Олеся, Пивоваренко Ольга Володимирівна, Булах Вікторія, Кочерга Єлизавета, Ладан Тетяна Миколаївна

«Коли я їхала до міста Дубно, я навіть не уявляла чого очікувати, адже це була моя перша практика, мало того це був ще й наш перший проект, що підсилював зацікавленість. І хоча вона тривала 10 днів, для мене вона дуже швидко проминула.

Завдяки цій поїздки я побачила легендарний Дубенський замок, про який я неодноразово чула, та ніяк все не вдавалося його відвідати. На його території було приємно працювати, хоча й доводилось робити обміри під пекельним сонцем, та незважаючи на це я кожен раз йшла туди із задоволенням і кожного разу мені не хотілося його покидати. Обсяг роботи виявився великим, тому часу на відпочинок зовсім не вистачало. І хоча ми цілими днями працювали, нам було дуже цікаво та пізнавально вносити свої пропозиції та намагатися якомога зручніше облаштувати територію заповідника, що певним чином наближувало та готувало нас до роботи за фахом. Особливо я дуже вдячна викладачам, які підтримували та постійно консультували нас, навіть пізно ввечері.

Також я вдячна людям, що організували для нас такі захоплюючі екскурсії, які залишили після себе багато вражень. Особливо Тараканівський форт, який створює загадкову атмосферу. Потрапляючи туди, ти наче попадаєши в таємниче, загублене місце, вкрите навкруги зеленню, наче сама природа намагається сховати його від всіх. Неймовірні враження я отримала і від руїн на горі Боні, звідки відкривається чудовий краєвид на місто Кременець, від якого захоплює подих. Місто як на долоні. Можна роздивитись усе: і Єзуїтський костюл у бароковому стилі, і дім-близнюк...

Окремо хочу відмітити виставку видатного українського художника Олега Шупляка, і хоча нам виділили дуже мало часу на неї, я була зачарована майстерністю та грою картин митця, які мають подвійний зміст.

Ну і звичайно, неймовірний та величний Почаїв, яким я просто не можу не захоплюватися.

Отже, незважаючи на те, що нам потрібно було виконати величезний обсяг роботи, практика виявилася вражаючою, захоплюючою, пізнавальною та незабутньою».

**Фещенко Олеся,
студентка 14-А групи**

«О том, что моя кафедра, возможно, будет проходить практику в другом городе, я узнала случайно – по слухам, которыми всегда полнится общежитие. Только особо не поверила сарафанному радио, поэтому вскоре забыла. Но слухи оказались правдой и вот нам говорят, что часть группы поедет в Дубно. Честно говоря, к своему стыду, об этом городе я раньше не слышала, но возможности попутешествовать я несказанно обрадовалась, тем более до этого я в Ровенской области ни разу не была.

Первый день начался, наверное, не очень удачно – посреди дороги сломалась маршрутка, и мы пару часов прождали другую в чистом поле, но лично меня это ничуть не смутило и не расстроило, всё для меня было гармоничной частью приключения. Практически сразу по приезду, после поселения, обеда и небольшой обзорной экскурсии по Дубенскому замку, нам выдали задания, и мы принялись за работу. Работали мы немало, и, на мой взгляд, весьма плодотворно. Было много бессонных ночей и крепкого кофе, в голове мешались дни, путались часы, забывалось был ли только что ужин или обед, а может, только завтрак... Но при этом были шутки, которые будем вспоминать, наверное, до конца учёбы или даже дольше; было веселье, экскурсии, купания в речке – недолгие, потому как времени в сутках нам явно не хватало, но от этого не менее захватывающие и интересные.

Должна сказать, что ожидала от этой поездки меньшего, но всё превзошло мои ожидания: и проживание было комфортным (что особенно оценят те, которые познали уже все горести и радости «общажного» быта), и еда была сытной и вкусной, и город был очень красивым и колоритным, и компания была шумной и весёлой.

Сам Дубенский замок большой, старинный, каменный, будто частичка Средневековой эпохи посреди двадцать первого века. Сразу чувствуешь себя какой-нибудь принцессой или, на худой конец, знатной панночкой. И, как самых настоящих вельмож и господ, нас развлекали экскурсиями и 3D-кинотеатрами, да и сами мы ходили на пикники и купания.

Побывали мы и в Таракановском форте, подземные казематы которого немного напомнили мне своей темнотой и опасностью глубокие шахты моего родного города. Повезли нас и Кременец, где мы посетили краеведческий музей и гору Бона с развалинами замка, откуда открывалась чудесная панорама города. Ездили мы и на источник Святой Праведной Анны, где могли окунуться; и в Свято-Успенскую Почаевскую Лавру, где могли залезть в пещеру Иова Почаевского. Удалось нам выделить пару свободных часов для

пикника на небольшом острове сразу за Дубенским замком, где, кстати, есть канатная дорога. Там мы пожарили зефир на костре (или почти костре) и сами покормили комаров.

Вырвались мы и на плаванье в самую чистую реку, которую мне только доводилось видеть, Икву с не очень быстрым, но довольно-таки сильным течением. Вот так мы и выкраивали время для развлечений, но всё больше работали и днём и ночью, ни покладая рук.

Отличная компания и насыщенные событиями дни не давали заскучать, наоборот, всё закончилось как-то неожиданно быстро. Казалось, что вот я поела, нужно бежать в замок делать кроки или в общежитие заканчивать чертёж и рисунок, а на самом деле нужно уже хватать чемодан и садиться в маршрутку, чтобы ехать обратно.

В общем, время я провела весело и плодотворно: узнала много нового, увидела немало интересного, ещё крепче сдружилась со своей группой и очень сильно захотела однажды повторить эту поездку».

**Шевченко Анастасія,
студентка 14-А групи**

**Двовзори.
Художник – Олег Шупляк**

«Наш автобус стремительно ехал вперед, оставляя километры дороги позади, все больше и больше отдаляя нас от столицы. Группа из 18 студентов-архитекторов покидала Киев и направлялась навстречу к чему-то новому и неизведанному. Наш путь лежал напрямик в прекрасный город Дубно, где мы должны были проходить обмерно-проектную практику.

Еще будучи в Киеве, я мало представляла себе, что именно нас ожидает... Поэтому, единственное, что мне оставалось в дороге – это наслаждаться поездкой и тем незабываемым ощущением эйфории, которое несет в себе путешествие в новый, еще незнакомый для тебя город ...

10 дней спустя.

Все вещи уже собраны и загружены в багажник, и вот, наш автобус медленно тронулся с места. За окном мелькали пейзажи городка, в который каждый из нас влюбился без памяти на всю свою оставшуюся жизнь. Теперь же наша группа окончательно и бесповоротно покидала Дубно, оставляя позади то, что стало для всех и каждого невероятно родным и близким за какие-то несчастные десять дней.

Мы прожили десять дней яркой, незабываемой, насыщенной разнообразными событиями и глубокими впечатлениями студенческой практики.

Но время летит быстро, и особенно быстро оно летит, когда ты увлеченно выполняешь работу, которая тебе действительно по душе, для которой ты был создан и ради которой поступал на архитектурный факультет.

Можно долго описывать словами все пережитое, оставляя на листе бумаги свои эмоции и впечатления, которые отпечатались в памяти ... Можно взять в руку кисть или карандаш и набросать самые яркие моменты своей жизни ... Можно перелистывать бесчисленные фотографии, которые затаили в себе дух происходящих моментов ...

Но главное, что теперь можно с гордостью сказать – "Я – студент-архитектор, проходивший практику в Дубенском замке, и это событие навсегда станет частью моей жизни...»

***Кочерга Єлизавета,
студентка 14-А групи***

«Когда нам сказали, что мы поедem на практику в другой город я была очень рада. Я представляла, что там будет весело, интересно и мы все будем как одна большая семья, которая приехала путешествовать с необычной целью.

Наша поездка была действительно необычной, для меня она была как радуга, в ней были все цвета разные и яркие.

Город, в котором мы были создавал состояние спокойствия и гармонии. Каждый день практики был особенный. Мы очень много работали, но работа приносила нам много удовольствия.

Наше задание было немного нестандартным. Это были не просто обмеры, но и уже свое предложение. Что не могло не вызвать у нас восторг и интерес.

Мы работали днем и иногда ночью, потому что нам это, действительно, нравилось. Мы пели песни, играли в разные игры, читали стихи и просто гуляли по городу.

Эта практика для меня разрушила можно сказать «рамки» между тем, что существует работа и отдельно твоя жизнь. Это стало для меня как одно целое. И, конечно, за это хотелось бы поблагодарить наших преподавателей, потому что, когда смотришь на людей, которые полностью отдаются любимому делу, это не может не вдохновлять. Спасибо Вам за то, что были готовы нам помочь в любое время суток.

И я просто не могу не поблагодарить преподавателей, которые у нас вели проектирование на протяжении года. Благодаря Вам, мы стали более ответственные, пунктуальнее. За то, что с Вами всегда было весело и интересно. И, конечно, же за поддержку.

Безусловно, практика была неповторимым завершением нашего учебного года. Я уверена, что это бесценный опыт для нас, который мы запоем на всю жизнь».

**Дідусенко Юлія,
студентка 14-А групи**

**Як це, відчути «дух місця»...
Знають наші студенти на
екскурсії по Тараканівському
форту – Ганна Суродіна, Юлія
Дідусенко, Крістіна Левчук...**

«Коли я приїхала у Дубно, спочатку я не побачила усієї прихованої краси міста. Після того коли ми поселились у медичний гуртожиток і вперше пішли до замку, з першого погляду вулиці здалися різнокольоровими, із-за зовнішньої реклами! Але весь рекламний жах я відчула у той час як ми робили замальовки. На площі було багато старовинних будинків з гарною архітектурою і у мене був великий вибір для замальовок, але неможливо було розгледіти усіх архітектурних елементів, усі будинки були обклеєні рекламою, навіть там, де це здавалось неможливим! Як же було б гарно якщо б відмовились від різнокольорових написів.

Особливо мені сподобався Дубенський замок, у якому ми працювали декілька днів та встигли вивчити кожен його куточок. Звичайно погано що багато чого не зберіглося після війни та пограбувань, але якщо прикласти зусилля, то можна перетворити усе це у старовинний замок-містечко.

Мені дуже сподобалось працювати на природі над обмірами та реставрацією, я з задоволенням малювала малюнок зі своєю пропозицією щодо реконструкції входу (сходів) до надбрамного корпусу. Надіюсь що наші ідеї будуть братися за основу і замок отримає друге життя!»

***Пшенична Анастасія,
студентка 14-Б групи***

Пшенична Анастасія та Суродіна Ганна в процесі роботи над обмірами Надбрамного корпусу у Дубенському замку

**Владислав Фіца на сходах
Надбрамного корпусу – позує для
масштабу**

«Коли я тільки дізнався, що ми їдемо в Дубно, я спочатку не знав де це. Потім я зайшов в інтернет і побачив, що це історичне місто з великою кількістю пам'яток. Я хотів провести практику не в Києві і дуже зрадів, що проведу її в Дубно. Першого ж дня, коли ми приїхали в місто, отримали завдання. Нам поставили важчі завдання, ніж того вимагає практика, проте це була та робота, яка дала нам відчуття, що таке архітектура.

Завданням нашої бригади був інтер'єр. Спочатку я подумав, що це найгірше, що могло бути, проте під кінець роботи я б нікому не віддав свого рідного вестибюлю. Потрібно було виміряти реальні розміри об'єкту та запропонувати свої ідеї, як його змінити. Це було дуже цікаво, але й в той самий час потрібно пройти крізь велику кількість дискусій, щоб прийняти рішення.

Було дуже приємно, як нас прийняли. Нам організовували екскурсії, поїздки в інші міста. Я відкрив для себе новий казковий регіон України. Дуже вдячний тим людям, які організували нам цю практику.

І звісно вдячний нашим викладачам. Це був наш останній спільний проект і хотілося зробити його на рівні.

Зараз в Києві, коли я пишу цей текст, вже не відчувається тієї атмосфери практики, насиченої екскурсіями та декількома майже безсонними ночами, проте це точно був той час, до якого я неодноразово буду повертатися за приємними спогадами!»

**Фіца Владислав,
студент 14-Б групи**

«Дубно - прекрасный город! Так много воспоминаний и столько рассветов подряд я ещё не встречала никогда. Поразил сам город! Уютный маленький, красивый и особенный. Так же люди добрые, но очень медлительные. Рано закрываются магазины, а для нас лежащих спать в 5 утра это было немного неудобно. Видно, что они кидают все на самотёк, а вот и правильно! Надо наслаждаться жизнью и жить каждым днём в полную. И все-таки, нас в Дубно услышали все, особенно в магазине Дубно, а также в кафе ЗІРКА. Дома в очень уютных цветах покрашены, невысокие, много архитектурного наследия, нуждающемуся в реконструкции. Много зелени что очень важно.

Очень жаль, что нахватало времени обойти каждую улочку, потрогать каждый дом, а всего лишь смогли насладиться городом издалека, увидеть главные достопримечательности, охватить их взглядом. Надеюсь мы сюда ещё вернёмся!»

***Зетта Катерина,
студентка 14-Б групи***

**Двовзори.
Художник – Олег Шупляк**

«Практика в Дубно залишила чимало спогадів. Тиждень був дуже насиченим і емоційним. За цей невеликий проміжок часу ми зуміли виконати всю поставлені роботу, хоч і при цьому хвилювались.

Перше, що згадується, це те, як ми працювали довгими вечорами, аби встигнути все зробити вчасно. Тоді це здавалось занадто важким, так як це був перший досвід і думалось що , щось точно не вийде так як планувалось. Ми хотіли ,щоб все було бездоганно, надіюсь так і вийшло. Я рада, що поїхала, так як побачила чимало нового для себе. Ми були на декількох екскурсіях, які були досить цікавими, але найбільше мені сподобались не самі розповіді про місця, які ми відвідали, а те які вигляди перед нами відкривались. Коли ми піднялись на гору Бону, в місті Кременець, то звідти відкривалась дуже гарна панорама на все місто, було видно абсолютно всі будинки , а ще дивовижну природу».

**Мартинова Владислава,
студентка 14-Б групи**

**Двовзори.
Художник – Олег Шупляк**

«Поїздка в Дубно відкрила для мене багато чого цікавого. Ніколи б не подумала, що у невеликих містах України зібрано стільки всього старовинного та пов'язаного з історією.

Дуже привітні люди прийняли нас, розповіли про місто та провели екскурсію по Державному заповіднику, а також розповіли нам (студентам) про наше завдання. Найбільше всього зацікавило те, що це була не тільки обмірна практика, але ще й проектна. Це дало змогу показати свої ідеї на папері і відчувати себе архітектором-початківцем. Моїм завданням було зробити обміри, накреслити в масштабі, показавши свої ідеї, інтер'єру Тронної зали Надбрамного корпусу. На початку я думала, що не справлюся з цим, ніби нема ідей і натхнення, але якось все вийшло і було дуже цікаво намагатися відтворити створену картинку в голові.

Наші трудові будні розбавили екскурсії, вони допомогли відволіктися від постійних креслень вдень і вночі. Нас возили на закинутий Тараканівський форт, вразило як солдати могли взагалі жити в таких умовах; в Кременець, найцікавішою там була замкова гора Бона, з якої відкривалися прекрасні види на місто; на джерело Св. Анни; в Почаїв, розміри та краса храму вражають одразу. За час перебування у м. Дубно всі стали більш дружніми і відкритими, з'явилося більше тем для розмов та ігор. Дякую всім організаторам цієї поїздки за таку цікаву та повчальну практику».

**Вапельник Валерія,
студентка 14-Б групи**

Місто Дубно
Рисунок Булах Вікторії

«Коли я дізналася, що ми їдемо на обмірну практику в Дубно, я була дуже рада, оскільки люблю довгі подорожі з друзями. В перший же день ми поділились на бригади та отримали своє завдання. Завданням нашої бригади було обміряти та викреслити в масштабі сходи до Тронної зали, прохідну залу та, власне, сам Тронний зал Надбрамного корпусу Дубенського замку, додаючи свої пропозиції.

Хвилювання було присутнє у нас всіх, оскільки ми хотіли виконати цей проект бездоганно. Перші дні більшу частину дня ми проводили в Дубенському замку, а вже після виконання обмірів, ми працювали в наших кімнатах медичного гуртожитку.

Одним з яскравих спогадів було моє день народження. 30 червня, ввечері, після нашої роботи в замку, мої одногрупники повели мене в кафе "Зірка", де ми провели чудово час, за що я їм дуже вдячна. Також, нас возили на декілька екскурсій. Особисто мене вразила не сама історія тих місць, а власне, краєвиди. Зараз, згадуючи практику, згадується та Дубенська атмосфера, яка була присутня в ті дні. Я б із задоволенням повернулася в Дубно!»

**Корнієнко Юлія,
Студентка 14-Б групи**

**Після вручення подяк від адміністрації Дубенського замку.
На передньому плані – Дорофєєва Марія, Мартинова Владіслава,
Зетта Катерина**

«Друга поїздка здавалося мала бути більш спокійнішою. Наче вже знали куди їдемо (принаймні центральну частину міста Дубно вивчили) та на ніякі несподівані випробування долі вже ніяк не сподівалися. Здавалося всі фантастичні історії вже з нами відбулися у першу поїздку у 2015 році, детективу вже нема місця, а казковий настрій за рік «з'їла» робота. Але доля, природа та жага до пригод не дали нудьгувати і в цей раз та повернули події своєрідним зигзагом.

Почалося все за три дні до поїздки – в неділю. Якесь спритна «комаха» на дачі вкусила мене за ліву ногу... Понеділок-вівторок пройшов спокійно, але на вечір вівторка нога спухла так, що тяжко було ступити, але нічого не подієш – їхати треба, тому вирішила звернутися до лікаря вже у Дубно, по приїзду – у середу. Цей «міцний укус» став для мене певною розвагою на весь період перебування у Дубно. Звісно гіпсу, не було, але події стали розгортатися для нас (керівників практики) із точністю до навпаки («Діамантова нога»... «Діамантова рука»), але все по-порядку. Оскільки ми їхали зі студентами на архітектурну практику, а не на медичну (хоча і проживали знов у медичному коледжі), то спочатку про головне – обмірно-проектну практику: «робота», «відпочинок», а потім вже про різні «відволікаючі маневри».

1. Робота.

Стислі строки практики вимагали мобілізації та миттєвих рішень як для викладачів, так і для студентів. Працювали у режимі мозкового штурму. Чекаючи на обіцяні адміністрацією Дубенського замку для нас цікаві екскурсії, всі намагалися швидше визначитися із завданнями та по максимуму виконувати щоденно відповідний об'єм робіт. Всі працювали злагоджено та дружньо. Враховуючи те, що для студентів I-го курсу це була перша творча проектна робота, викладачі допомагали по всім робочим питанням у будь-який час. Теми по бригадах доповнювали одна одну. В ході роботи був окреслений комплексний проект обмірів території замку та фор-проекти малих архітектурних форм, які були пов'язані функціонально-планувальним архітектурно-театральним сценарієм, стилістикою та єдиною композицією. Головною ідеєю композиції та графіку руху (проти часової стрілки – від сучасності в минуле) стало здійснення мети – популяризація культурних заходів, які проходять в палацах Дубенського замку, адже студенти та викладачі КНУБА під час практики завжди приймають участь у освітніх програмах замку та м. Дубна та визначають таким чином їх нагальні потреби. Так було і в цьому році. Визначилися – територія замку – найкраще місце для проведення урочистих подій та відпочинку, тому спробували реорганізувати його територію, відповідно до вибраної функції, щоб можна було відчувати атмосферу замку та з цікавістю провести весь день на його території – з ранку до вечора.

Тому, якщо уявити, що розроблені проекти реалізуються, то ми б побачили поки що доволі фантастичну картину. Мандруючи маршрутом, який утворили на території замку

студенти та викладачі у 2015 та 2016 роках, справді можна потрапити у фантастично-казкову детективну лицарську романтичну історію, тому жанри подальшого опису подій переплелися...

Фантастика. Детектив. Казка.

При виході у воріт Вас би зустріли лицарі. У Надбрамному корпусі, при вході на територію замку, відвідавши церкву, виставки та 3D-кінотеатр, можна б було побачити скульптуру князя Острозького – одного з колишніх власників замку та вказівник по пам'яткам замку, мозаїчний п'єдестал якого познайомив би Вас із основними пам'ятками м. Дубна (студент – Юлія Дідусенко). Повертаючи направо, під охороною лицарів, потрапляємо до входу у павільйон урочистих подій (студент – Марія Дорофєєва). Вразі необхідності можна усамітнитися та відпочити поряд у альтанці (студент – Владислава Мартинова). Розроблений типовий модуль огорожі павільйону дає можливість утворити портали для споглядання за водоспадом та місцями для відпочинку (студент – Катерина Зетта). Далі Вас зустріне оновлений портал головного входу до палацу Острозьких (студент – Анастасія Шевченко) біля якого – облаштований майданчик для відпочинку (студент – Анастасія Бондаренко). Мандруючи територією далі, Ви потрапите на благоустроєну територію під майданчик для виставок (студент – Яна Бас). Проходячи повз гарматного майданчику (Викладачі – О.С. Слепцов, О.В. Пивоваренко, студент 3-го курсу – Олег Брюхань, 2016) Ви зможете перейти по містку із золотими рибками (студент – Дмитро Ягодін) до альтанки – міні-зоопарку та поспілкуватися із тваринами та птахами (студент – Крістіна Левчук). Далі, відвідавши художні та історичні виставки у палаці Любомирських та після обіду у оновленій Бенкетній залі (проект дизайн-реставрації, 2015-2016, викладачі – О.С. Слепцов, Т.М. Ладан, С.О. Ніканоров, О.В. Пивоваренко), Ви зможете відпочити біля фонтану (студент – Іванна Гриценко, 2015) зручно потрапити до вхідної зони парку – сходи та пандуси (студент – Леся Дорошук) допоможуть всім, в тому числі і людям з особливими потребами, потрапити до мальовничої частини паркової зони – території розарію, де Вас привітно зустрінуть дивовижні аромати квітів, що плетуться, які тримаються на перголах (студент – Вікторія Булах). У розарії Ви зможете відпочити у альтанці (студент – Єлизавета Кочерга) та зручних затишних місцях для відпочинку (студент – Олеся Феценко). Реконструкція вхідної групи до Надбрамного корпусу передбачила влаштування відсутніх до цього часу перил та ліхтарів у класичних парадних формах (студент – Анастасія Пиєнична). По зовнішніх сходах та зручних пандусах (студент – Ганна Суродіна) після тамбуру Ви потрапите до оновлених парадних сходів (студент – Юлія Корнієнко) та до вестибюлю (студент – Владислав Фіца), який веде до самої Тронної зали – із справжнім парадним Троном та відповідним класичним дизайном інтер'єру (студент – Валерія Вапельник).

По ходу руху вулицею Данила Галицького помітили таку зміну архітектурної картини – чоловіча перукарня «Ажур» змінила дизайн вхідної групи (вивіска-реклама). У 2015 році вивіска-фото чоловіка із модною зачіскою повісили прямо під замковим камінням –

тому утворилося враження, що це поварський ковпак. Відразу фантазія намалювала таку картину – зайшов у перукарню – отримав пончик та кофе-чай... Оце так! Приємно було б відчувати такий сервіс... Але, настав 2016 рік – вівіска змінилася на щось таке собі звичайне, невиразне... Подумалося..., чому люди не помічають таких цікавих знакових речей. Ось воно – образне мислення архітектора: побачити те, що інші не можуть собі і уявити... Дивні ми люди... творчі, що тут сказати – фантазери...

2. Відпочинок.

Фантастика.

У цей рік зовсім не було часу на пасивний та активний відпочинок, просто графік роботи був дуже цільний.

Детектив.

Пончики та кофе-чай у перукарнях стали мріями... Всі інші дивні архітектурно-дизайнерські особливості міста, виявлені у спогадах 2015 року, так і залишилися на місці. Подумалося... як повільно все змінюється...

Казка.

Казку на цей рік розчинила в собі серйозна робоча атмосфера, але тематика вибраних завдань (все для урочистих подій) утворювала піднесений романтичний настрій.

3. Розваги.

Розвагами стали цікаві екскурсії.

Форт застава «Дубно» – «Тараканівський форт» на цей рік був вже не так цільно вкритий хащами отруйних гігантських рослин – борцівників. Екскурсія від Юрія Пшеничного була, як завжди, дуже цікавою та змістовно насиченою.

Були на екскурсії у мальовничому місті Кременець – українській Швейцарії. Потрапили до краєзнавчого музею, оглянули культові будівлі, відвідали гору Бону. Гору в цей раз обійшли тропою, що понад брівкою крутої прірви. Дівчата на скелі влаштували швидку фотосесію.

Оглядаючи місто, випадково забігли на виставку західноукраїнського художника-ілюзіоніста, архітектора за освітою, Олега Шупляка, яка стала справжнім відкриттям. «Двовзори» – образні картини – оптичні ілюзії вразили несподівано та надихнули на подальшу творчу роботу.

В цей рік нарешті потрапили до джерела св. Анни. Взятихся за руки, вчотирьох, разом із своїми студентками, три рази занурилася у Святу цілющу воду джерела. Настрій у всіх був дуже чудовий, піднесений.

Свято-Успенська Почаївська лавра також відкрила нам свої двері. Погода видалася прекрасною.

Щиро дякуємо за це організаторам практики, а саме – Слепцову Олегу Семеновичу та Кічатову Леоніду Святославовичу, які намагалися ці дні зробити для нас дуже цікавими..

Детектив.

Єдина спроба годинку позасмагати біля річки Ікви у м. Дубно завершилася укусом місцевої спритної комахи, тому на цьому сонячні ванни вирішили закінчити. Далі вже не експериментували, да і часу не було зовсім. Укуса київської комахи доволі вистачило на весь період практики. Дивний збіг обставин – «Діамантова нога».

В цьому році зрозуміли, що динамічні темпи столиці ніяк не підходять до помірного темпу м. Дубна. Тут бігати та поспішати не треба, оскільки можна враз підковзнутися на гранітній слизькій брівці після дощу, яка з часом перестала бути горизонтальною і тому стала підступною. Поспішили, пробіглися і... у нашому колективі з'явилася і «Діамантова рука» – профілактичний гіпс для скорішої реабілітації руки Ольги Володимирівни після забою. Знов місцева лікарня прийшла у допомогу і знов була у лікуванні «на висоті».

Так, поступово, з року в рік, у звичайних життєвих ситуаціях Ми – викладачі і студенти, у повній мірі – і візуально, і фізично, по-новому, відкривали місто, і, таким чином, виявляли та розуміли його слабкі та міцні грані у всіх сферах діяльності. Адже нічого випадкового не буває.

Казка.

По приїзду до Києва, «діамантові» ноги та руки прийшли у норму та пов'язані з ними пригоди забулися, а протягом вересня та жовтня, результати двох років співпраці та перспективи співпраці викладачів та студентів кафедри ОАіАП із громадськістю м. Дубна, засобами масової інформації та адміністрацією Дубенського замку були графічно оформлені у вигляді проекту «ЗАМОК» (Зональний Ансамбль Міста – Охоронний Комплекс) та були подані на конкурс проектів для розвитку українських міст – «Лейпцизька премія інтегрованого міського розвитку в Україні», який був проголошений в рамках інтенсивної співпраці у сфері розвитку міст – Федерального міністерства навколишнього середовища, охорони природи, будівництва та ядерної безпеки Німеччини (BMUB) та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України – Мінрегіонбуду. Про результати конкурсу та сам проект «ЗАМОК» можна буде ознайомитися у наступному номері збірника – «Архітектурний вісник КНУБА».

«Чому ця інформація з'явилася у розділі «Казка»?», – питаєте Ви. Саме тому, що ідеї проекту, самі проекти, концепція-дизайн плакату проекту «ЗАМОК», атмосфера, в якій всі знаходилися були на диво казковими... І в цю казку хочеться повертатися знов і знов...».

Ладан Тетяна Миколаївна,

Доцент

«Бажання робити навчання цікавим і різноманітним, сповненим несподіванок і сюрпризів – ставить перед собою кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування. Минулого 2015 навчального року такою несподіванкою стала літня обмірна (для 1-го курсу) та виробнича (для 5-го курсу) проектна практика. Вона проходила в прекрасному місці Рівненської області – місті Дубно. Результати праці практики були описані в збірнику Архітектурного вісника КНУБА №6, де викладачі і студенти поділилися своїми враженнями, своєю плідною роботою, представили ряд фотографій про проведений час. Той факт, що практика принесла багато позитивних вражень – це не описати словами: це і колосальний досвід для студентів, для їх майбутньої практичної діяльності, також це частка великої роботи для реставраторів та «реконструкторів». На момент закінчення тогорічної практики всім хотілося повернутися знову в стіни чудового Дубенського замку. Мрія має здатність здійснюватися: цього року колектив викладачів разом зі студентами першого курсу знову відправилися до замку, таким чином, започаткувавши традицію.

Але науково-педагогічна робота колективу кафедри на чолі із завідувачем проф. Слєпцовим О.С. не стоїть на місці, вона йде далі вперед. Минулого року практика для першого курсу полягала лише в обмірах фасаду палацу князів Острозьких, бенкетної зали та прилеглої території біля фонтану. На основі цих обмірів студентами п'ятого курсу були зроблені пропозиції по реставрації та реконструкції бенкетної зали і власне фонтану. В цьому році кафедрою було прийняте рішення ускладнити завдання для першого курсу і назвати практику обмірно-проектною, що являє собою обміри об'єкту та розробку пропозицій на основі обмірів щодо реконструкції чи реставрації даного об'єкту.

Отже, на прохання адміністрації було отримане завдання благоустрою території замку та архітектурних об'єктів у його складі. Студенти з великим бажанням виконували поставлене завдання, сумлінно працювали весь час, запропонували дуже цікаві рішення, що не могло не порадувати.

Для всіх нас стояла дуже важлива задача збереження образу і стилістики замкової території і в той же час внести свіжий подих сучасності. За час практики студенти змогли виконати ряд складних креслень, достойно представити на презентації і захистити свою роботу, що отримало найвищу оцінку зі сторони адміністрації та представників преси.

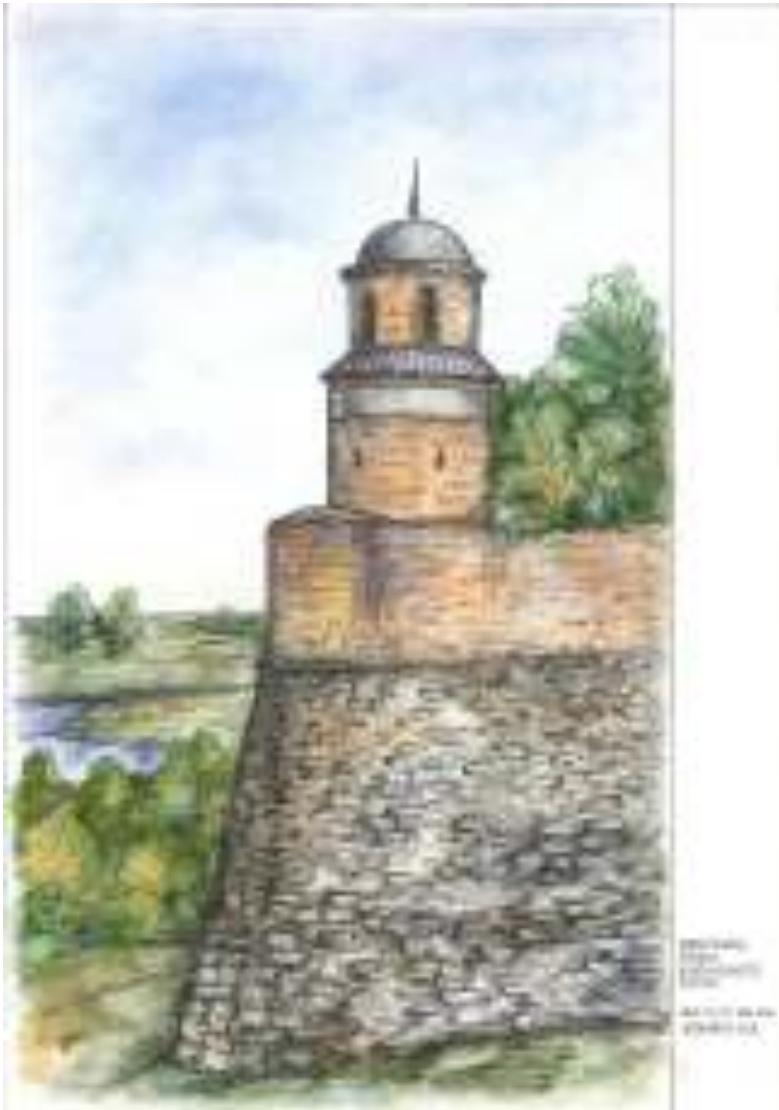
Поряд з робочими буднями наша делегація також мала час на відвідання прекрасних пам'яток архітектури: Тараканівського форту, чудового міста Кременець, джерела св. Анни, яке славиться своїми цілющими властивостями, Свято-Успенської Почаївської Лаври.

Це більше, ніж просто екскурсія, це чарівність Західної України, з її дивною природою, якимсь особливим умиротворенням. Атмосфера святих місць обіймає своїми руками і здається, ніби ти підіймаєшся над землею в повітря.

Вода джерела містить іони кремнію і срібла, можливо тому вона має такі чудесні цілющі властивості. Температура води близько 5 градусів цілий рік. Почаївська Лавра – друга по відвідуванню в Україні і одна з п'яти монастирів зі статусом лаври в православному світі, вражає своїми красотами, прекрасною ансамблевістю та величністю. Вона містить багато мощів святих та слід стопи Божої матері з джерелом цілющої води. Такі місця залишаються в серці назавжди, туди хочеться повертатися знову і знову.

В цьому році виникло відчуття, начебто ми повернулися в рідне місце. Все таке миле і приємне, все знайоме: кожен камінчик, цеглинка, люди навколо. Хочеться подякувати за можливість проводити літню обмірно-проектну практику директору заповідника Кічатову Леоніду Святославовичу, всьому колективу Дубенського замку за їх чуйність і допомогу у виконанні робочого процесу».

Пивоваренко Ольга Володимирівна,
доцент

**Північна башта
Дубенського замку**
Рисунок Кочерги
Єлизавети

Заключне слово

«...Ми в атмосфері дружній працюємо. Ми розуміємо що цей період, який був Вам відведений дуже малий, і це колосальна робота. Ми розуміємо, що Ви працювали по ночах і вранці – кому як Господь давав. Ми розуміємо, що Ви зробили роботу не першого курсу, Ви зробили фактично роботу другого, а то і третього курсу, тому що планку, яку Ми Вам поставили була дуже висока, але Ви повноцінно всі справилися... І Ми Вам дуже вдячні...

Все гарне дуже швидко закінчується. Ми тиждень попрацювали і ось година часу і треба вже збиратися в дорогу... Сьогодні я побачив гарні Ваші пропозиції, які однозначно будуть застосовані у нас, у замку.

Сьогодні у нас присутній волонтер Корпусу Миру США, від штату Вашингтон – Джефрі Глен Дерон, який проходить не тільки стажування та навчає англійській мові, а і розробляє з нами спільний вагомий проект, щоб Дубенський історико-культурний заповідник, а саме Дубенський замок, став найдоступнішим об'єктом в Україні для людей з обмеженими можливостями – для колясочників, для сліпих, для глухих, тощо. Тому ті Ваші ідеї, які пропонуються по під'їздах, в'їздах, підйомниках – вони будуть мати своє місце.

Ви всі молодці. Елементарні речі – елементарний смак. Це дуже добре. І наші працівники будуть брати до уваги ті проекти, які ви на сьогодні запропонували. І свічечки у бра, і та Тронна зала,... на яку вже Ви приїдете і подивитесь, будучи вже професорами – Ви її вже не впізнаєте – є велика праця.

Ви зауважили вірно, що реклама затуляє все. Ми їздимо по світу... центр має бути центром, має мати стиль, смак... наприклад Копенгаген у Данії – все місто – історичний ареал. Кольоровість, збереження характерних елементів мусить бути... Є багато негативів в тому, що ми самі так відносимося до об'єктів, і нема тої законодавчої бази, щоб підправити тих людей, які порушують...

Цікавим є диплом по реконструкції центру у м. Кременці. Аналітика по архітектурі міста 18-19 століть поєднувалася з Європейською архітектурою (Німеччина, Бельгія)... Звичайно треба щось знести, треба щось відновити, і це буде обговорюватися із владою і інвесторами. Сьогодні це цікаво. Ідея щодо платформи дуже гарно придумана – все просте – геніальне...

І щодо сучасного становища Дубенського замку... Ще дуже багато нам спільно зробити, щоб, зайшовши на територію, всі сказали по-молодіжному: «Ух ти!». Тоб-то – клас! І концепція освітлення, безумовно, замок потрібно, щоб приваблював не тільки вдень, а і вночі, коли молоді пари, старші люди і індивідуальні подорожуючі, могли просто тут знайти себе... посидіти,

відпочити, адже завжди замки ставилися на тій території, де була сама висока точка аури.

Тому сьогодні від імені адміністрації я Вам хочу подякувати за ту роботу, яку ви провели. Я надіюся, що ви в подальших своїх курсових та дипломних проектах згадаєте Дубенські об'єкти, а Ми будемо робити все для того, щоби Ваші всі ідеї були застосовані на практиці.

Хочу окремо зупинитися на збірнику «Архітектурний вісник КНУБА», де можна почитати про попередні роки нашої співпраці з кафедрою Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА. Проект фонтану, про який Ми сьогодні згадували. Я дуже пишаюся з того, що Ваш навчальний заклад може це показати, розповісти на рівні з Києвом, розповісти про Дубно, про Кременець. Це цікаво для професіоналів, які працюють в галузі реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів і для проектування.

І на останнє, я хотів би вручити Подяки всім Вам, тим, хто приїхав до нас, адже треба також вирішитися на це... гордий тим, що Державний історико-культурний заповідник зміг прийняти Вас – викладачів та студентів, адже таких практик зараз не багато. Можливо ми були жорсткими, але як тато – розсвариться та потім обійме – однозначно. Я надіюся, що ви не схудли за цей період, що Ви приїдете, і Вас батьки впізнають...

Я сподіваюся, що всі наші екскурсії – і в Кременець, на гору Бону, в Почаїв та на джерело Св. Анни будуть для Вас незабутніми, будуть для Вас гарною згадкою. Адже наші українські місця треба сьогодні нам популяризувати. Надіюся, що ви «полайкаєте» від себе та поставите оцінку, яку ми заслуговуємо. Я не потребую п'ятірки, але і четвірки буде достатньо, оскільки нам є куди рухатися далі... Дякую всім!»

**Леонід Святославович Кічатий,
Директор ДІКЗ у м. Дубно**

Abstract. The article describes the features of the experimental methodology of organizing measuring and project practice for first-year students. It is implemented by the Department of architecture fundamentals and architectural design of KNUCA in cooperation with the State historical and cultural conservation area in Dubno. The second cycle of this annual and productive collaboration took place in 2016, and provided new features of methodological organization.

Problem statement: Importance of the significant enhancement of skills and professional interaction of future architects with the national architectural heritage in the conditions of present Ukrainian architectural education.

Objective of the article: Identification of potential opportunities for architectural and research activities inside the real important historical and architectural zone. It is about the variety of activities that the first-year students from Faculty of architecture can do and requirements for the study and restoration of historical environment.

The main topic of educational and practical task: measurements and proposals for the improvement and reconstruction of the landscape environment of Dubno Castle. The feature of the project proposals is the indispensable condition to make all elements of improvement accessible for people with disabilities, which is very relevant in modern architectural education. In addition to the object study, the students performed projects of small architectural forms, which should integrate organically into environment. Here are performed graphic works of 6 teams of students; 4 teams made measurements and proposals for the reconstruction of the territory of Dubno Castle, and 2 other teams measured the facades and interiors, also they made project proposals for the reconstruction of the entrance to the Overpass building and the restoration of the Throne Room.

Thus, conjunction of architectural design with traditional research, artistic and measurement work proved to be effective result for teaching work in the historical environment and provided a sense of interest and direct involvement in the restoration of architectural monuments. Faculties of architecture can use the results of this practice to organize training in the real conditions in different historical and architectural territories of Ukraine. Also can be used the types of tasks and methodical sequence of work organization.

Key words: Dubno, architectural design, architectural education, measuring practice, design practice, restoration, architectural monument.